

bb. 73 magyar-bolgár árucsereforgalmi és fizetési tárgyalások
irtak alá

t sz/tr/il la

1968. december 6.

Budapestben befejeződtek a magyar-bolgár kereskedelmi tárgya-
lások és csütörtökön este tordai jeno külkereskedelmi miniszter-
helyettes, valamint ivan nedev bolgár külkereskedelmi miniszter-
helyettes aláírta az 1969. évi árucsereforgalomra vonatkozó
jegyzőkönyvet. az aláírásnál jelen volt bacsoni jeno, a külkeres-
kedelmi miniszter első helyettese, zágor györgy, a külügyminisz-
terium főosztályvezetője. ott voltak vaszil bogdanov, a bolgár
népköztársaság budapesti nagykövete és résztvettek az aláírás-
on a két kormánydelegáció tagjai.

az aláírás alkalmával ivan nedev miniszterhelyettes az ml
munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta, hogy eredménye-
sen bővülnek a két ország gazdasági kapcsolatai. ezt bizonyítja
hogy a jövő évben az 1968. évihez képest 14 százalékkal emelke-
dik a magyar bolgár árucsereforgalom. a megállapodás másik jel-
lemzője, hogy az eddiginél több ipari termék, főként gépipari
és vegyipari gyártmány cseréjére kerül sor. a megállapodás
értelmében bulgária a többi között szerszámgépeket, vegyipari gé-
peket, híradástechnikai berendezéseket, műszereket, diesel moz-
donyokat, gyógyszert, vegyi anyagokat, alumíniumtermékeket, tex-
tilanyagokat és különféle fogyasztási cikket vásárol magyarorszá-
ról. ezek elléneben a magyar üzemek számára sokszáz emelő-szállító
berendezést exportál. vásárolnak a magyar vállalatok bulgáriában
élelmiszeripari, mezőgazdasági gépeket, tehervagonokat, szereznek
be ólom és horganytömböt, vegyi anyagokat, továbbá dohányt, sző-
lőt és egyéb közfogyasztási cikket.

hangsúlyozni szeretném - mondta ivan nedev - hogy a tárgya-
lások mindvégig a kölcsönös megértés és barátság szellemében
folytak, s arra törekedtünk, hogy tovább fejlesszük az ipari sza-
kosítást, a kooperációkat mind a gép- és vegyiparban, mind a
népgazdaság más területén. felkészültünk a kapcsolatok perspek-
tívikus fejlesztésére is. a közelmúltban aláírt megállapodás a-
lapján magyar gépek, berendezések felhasználásával bővítjük
bulgáriában az ammoniák szóda gyártását és ebből 1972-től a je-
lenleginél jóval nagyobb mennyiségeket bocsáthatunk majd a
magyar ipar rendelkezésére.

az aláírás után vaszil bogdanov nagykövet vacsorát adott a
tárgyalásokon résztvevő delegációk tiszteletére./mti/

- v é g e -

- 46 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 158-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. december 6.

bb. 1. a kulturális élet hírei

i/pr/gk/fe/ot/zs/il la

1968. december 6.

shakespeare „tévedések vigjátéka”, című színművét
próbálja a nemzeti színház társulata. a mulatságos komédi-
át több mint száz éve, 1853-ban mutatta be első ízben a nem-
zeti színház, s azóta számtalan felújítást ért meg. a dráma-
történet öt műfordítóját tartja számon, elsőként egressy gá-
bor, majd sziglieti ede, arany lászló és fodor józsef
ültette át magyarra. a nemzeti színház most szász imre magyarc-
sításában tűzte műsorra a darabot. a december 13-i bemutató
rendezője egri istván, a főbb szerepeket szersén gyuta, rajz
jános, béres ilona, sztankay istván, mészáros ági, suka sándor
és balogh zsuzsa játssza.

x x x

az ndk deák ferenc téri kulturaközpontjában az év utolsó
hónapjában is számos érdekes rendezvény lesz. a decemberi slá-
gernek az ndk védjegy-szövetségének divatbemutatója ígérkezik.
az érdeklődők előtt két alkalommal - december 9-én és 10-én vo-
nulnak fel az ndk-beli divatkreációk.

a kulturaközpont ajándékboltja felkészült a karácsonyi vá-
sárra. a könyvespolcon ott sorakoznak az új, diszes kivitelű
képzőművészeti albumok, közöttük a világhírű drezdai képtár
gyűjteményének legértékesebb alkotásairól készült művészi repro-
dukciók. nagy választék várja a zene kedvelőit is: jeles hazai
és külföldi karmesterekkel s zenekarokkal fölvetett művészlemez-
es táncszámok között válogathatnak a vásárlók.
/folyt.köv./

- 1 -

2100
Bo

bb. 1./ a kulturális ... 1. folyt./ il

népművészeti tárgyak, a lakásokat ékesítő dísz tárgyak gazdagítják az ajándéklistát.

x x x

a hollandiai nijmegenben „rómaiak pannóniában”, címmel régészeti kiállítást rendez a magyar nemzeti múzeum. a megnyitó ünnepséget szombaton tartják a rijks múzeumban, ahol több mint 400 régészeti tárgy mutatja be pannónia történetét, kultúráját. a kiállítást januárban krefeld-ben, majd tavaszszámban münchenben mutatják be.

x x x

gyorsan népszerűvé váltak a petőfi irodalmi múzeum irodalmi estjei, koncertjei. továbbfejlesztve a sikeres kezdeményezést, vasárnap 11 órakor zenés-irodalmi matinét rendeznek a józsef attila kiállítás termében. a műsoron szereplő beethoven-szonátát molnár ágnes és almásy lászló tolmácsolja, nagy marianne szaval, nagy sándor, az operaház tagja megzenésített józsef attila verseket énekel.

december 20-án a krudy-émlékkiállítás színhelyén hasonló műsort rendeznek.

jelentős vállalkozás a múzeumi koncertek december 14-én kezdődő betéti sorozata. bár a nyitó hangversenyt szombati napon rendezik, a további öt előadást mindig a hónap első vasárnapján délután 5 órakor tartják. közreműködik a kisz központi művészegyüttes kamarazenekara, szólisták: antal imre- és lux erika zongoraművész, kovács lóránt fuvolaművész és bársony lászló gordonkaművész. a hangversenyeken vivaldi, bach haydn és mozart-művek hangzanak el./mti/

--

bb. 2. restaurálják a táci ezüstpénzeket

a vid fm/mné/ká/il la

1968. december 6.

a székesfehérvári istván király múzeumban megkezdték annak a tiz kilónyi római kori ezüstpénznek a restaurálását, amelyet a táci ásatások során találtak.
/folyt.köv./

- 2 -

2100
Pro

bb. 2./ restaurálják ... folyt./ il

a gorsiumi díszépület egyik termének sarkában a padlószint alatt találták meg a nagyértékű leletet. az ezüst pénzek a régészek szerint az időszámítás utáni 260. körüli években kerültek a padozat alá. a pénzérmék között sok az értékes ritkaság./mti/

--

bb. 3. december közepén átadják a baross tér torkolatában a gyalog aluljáró-folyósót

i hbj/hné/il la

1968. december 6.

a baross tér torkolatában gyakorlatilag elkészült a gyalogos aluljáró-folyósó, amely a rákóczi út alatt, a szabadság szálló előtt az elektromos művek irodája elé húzódik. a gyalogos aluljáró folyósó oldalát fehér márvánnyal burkolták, ezekben a napokban fektetik le a gumipadlót és -előreláthatólag - december közepén átadják a közönségnek. ez annál is inkább hasznos lesz, mert a baross tér torkolatában ma már az építkezések miatt elég körülményes és elég veszélyes átkelni a rákóczi út egyik oldaláról a másikra.

a rottenbiller utca baross téri torkolatában építik a felüljáró három ugynevezett saru-kamráját. a rákóczi út-baross tér torkolatában a két pillér alapozását januárban kezdik meg. ez a munka azonban már nem jár újabb forgalomeltéréssel.

a keleti pályaudvar előtti nk-csarnok / az aluljáró rendszer minden csarnokát és folyósóját az abc egy-egy betűjével jelzik, ez az aluljáró csarnok két részből áll, ezért kapott kettős betűjelzést/ építészeti elkészült, a földemen építik az új villamospályát és az új két nyomvonalú uttestet, amelyen a rákóczi útról a thököly út felé haladó villamosok, illetve közúti járművek haladnak. az új villamospályát és uttestet januárban adják át a forgalomnak, ugyanakkor lezárják a thököly út baross téri szakaszát, hogy ott kialakítsák az aluljáró-folyósót a nk-csarnokból a bethlen-gábor utcáig. jelenleg a keleti-pályaudvar előtt a gyalogosok ideiglenes fahídon közlekednek. ezt hamarosan elbontják és a keleti-pályaudvar előtt a gyalogos átkelést a közeli helyeken többször áthelyezik./mti/

--

- 3 -

2100
Pro

bb. 4. tanácsköztársasági emlékmű a műegyetemen

i fe/j/zs/il la

1968. december 6.

a tanácsköztársaság megalakulásának félévszázados jubileuma alkalmából a budapesti műszaki egyetem építész-mérnöki kara tervpályázatot hirdetett az egyetem területén létesítendő emlékmű megtervezésére. a pályamunkákat 1969. február 15-ig nyújthatják be a fiatalok, s a legjobb három alkotást jutalomban részesítik./mti/

bb. 5. az osztrák-magyar monarchia legrégibb urbáriuma

vid fm/tné/ká/il la

1968. december 6.

dr. horváth ferenc történész, a vas megyei állami levéltár igazgatója ausztriai tanulmányútján megtalálta az osztrák-magyar monarchia legrégibb - 1451-től származó - urbáriumát. a német nyelvű okmány - amely európai viszonylatban is ritkaságnak számít - a kőszegi és a rohonci uradalom urbéri összeírását tartalmazza. cák, velem, bozsok és más - szombathelytől északnyugatra fekvő - vas megyei községekre vonatkozó adatok szerepeltek az érdekes középkori iratban.

dr. horváth ferenc a készülő vas megyei helytörténeti lexikonhoz gyűjtött anyagot a szomszédos burgenland állami és családi levéltáraiban. csaknem hétezer olyan iratot fedezett fel, - legtöbbit a batthyány-, az erdődy- és a niczky-család levéltárában, - amelyek vasi községekről tartalmaznak adatokat. ezekről mikrofilmet kapnak a vas megyei kutatók. hasonló kutatásokat végeznek jugoszláviában és csehszlovákiában.

az ezer oldalasra tervezett vas megyei helytörténeti lexikonban valamennyi vasi falu története szerepel a középkortól napjainkig./mti/

.-

- 4 -

21.00
P

bb. 6. téli szünidő a rádió mellett

i ol/tr/zs/il la

1968. december 6.

minden ifjúsági korosztály megtalálhatja a neki szóló színvonalas, szórakoztató programot. az ifjúsági és gyermekrádió téli szünidőre összeállított gazdag műsortervében. december 22 és január 6. között. a vakáció idején - mesejátékok, vidám összeállítások, érdekes közvetítések között válogathatnak az ifjú rádió-hallgatók.

december 22.-én a petőfi adón sugározzák ludvik askenazynek egy hatéves fiúcskáról szóló rádióra alkalmazott elbeszélését, „kis karácsonyi történet”, címmel. szerepel a kicsinyek szünidei programjában csetényi aniko „boróka”, ordon ákos „buborék a tengeren”, című mesejátéka, továbbá egy holland népmese rádióváltozata, „a dippeldorpi lovasok”, címmel és újra találkozhatnak a kis rádióhallgatók hauff mesehősével, a gólyakalifával is.

a parlamenti fenyőfaünnepségről és két vidéki ünnepélyről kapcsolatos műsrt ad december 26-án a kossuth rádió, a közkedvelt „harsan a kürtszó”, pedig december 29-én ad hasznos tanácsokat a szünidei játékokhoz, szórakozásokhoz. december 30- január 4 között dr. balogh jános professzor három előadásában számol be ceyloni, ausztráliai új guinea-i expedícióiról. „hires szigetek, nagy utazók, felfedezők”, címmel január 5-én rendezik a középiskolások földrajzi vetélkedőjét, így az „igy irunk mi”, -ben pedig a november 7-én meghirdetett irodalmi pályázatra beküldött versekből, elbeszélésekből hangzik el összeállítás. a gyermekhallgatóság érdeklődésére számító nyolc szünidei rádiójáték között hangzik el „az ezüsthely titka”, címmel feldolgozott indiántörténet és a világhírű mark twain regény a „koldus és királyfi”, rádióváltozata is.

a serdültebbek bizonyára szívesen hallgatják majd a gorkij regényéből készült „életem”, című ötrészes rádiójátékot, amely december 22-29 között kerül a mikrofon elé.

/folyt.köv./

- 5 -

21.00
P

bb. 6. / téli szünidő ... folyt./ il

az ifjúsági rádió szünidei programjából kiemelkedik az „ötven éves a kimsz,, című december 28-i dokumentum-műsor és a kisz központi bizottság december 29-i ünnepi üléséről tudósítást adó hangképek.

a „huszas stúdió,, a szünidőben a „különleges tudakozó,, és a „poénvadászok,, című műsorokkal jelentkezik./mti/

-. -

bb. 7. mezőgazdasági szaktanácsadási utmutató jelent meg

i jf/jf/il la

1968. december 6 -

a mezőgazdasági jellegű szaktanácsadási hálózat működéséről, a megbízási lehetőségekről a mém utmutatót adott ki. a minisztérium információs központjának kiadványa közli a szaktanácsadási jegyzékbe felvett 74 gazdaság, vállalat és intézmény címjegyzékét, valamint a szaktanácsadási tevékenységre kijelölt személyek névsorát is./mti/

-. -

bb. 8. vikendház kulcsátadással

a vid kz/tné/ká/il la

1968. december 6.

kulcsátadással épít vikendházakat a velencei tó déli községeiben, illetve fürdőtelepein a fejér megyei tűzép. helyszínre szállítja az anyagot, megszerzi az építési engedélyt. az építkezésre a környékbeli kisipari termelőszövetkezetekkel köt szerződést. az akció legfigyelemreméltóbb része, hogy a megrendeléstől számított 2-3 hónapon belül átadják a beköltözésre kész épület kulcsait. a tervek szerint 8-10 nyaralót egyszerre, szalagrendszerben építenek./mti/

-. -

- 6 -

21.00
20

bb. 9. kétszázhuszonnyolcezer diák a középiskolák nappali tagozatán

i vt/hné/zs/il la

1968. december 6.

a művelődésügyi minisztériumban most összeállított statisztikai adatok szerint a különböző típusú középiskolák nappali tagozatán 228, 229 diák gyarapítja tudását. közülük 57, 9 százalék lány, 42,1 százalék fiú. az összlétszám-ból gimnáziumba jár 125. 616 /55,1/ százalék/, szakközépiskolába 71.030 /31,1 százalék/, technikumba 31. 583 /13,8 százalék/. a gimnazisták közül 41.705-en szakosított tantervű /tagozatos osztályokban tanulnak.

a középiskolák első évfolyamaiba 68 915 fiatal iratkozott be. közülük 37 289 gimnáziumban, 26. 356 szakközépiskolában, 5 270 pedig technikumba kezdte tanulmányait. az első osztályosok 49,4 százaléka fizikai dolgozó gyermeke. a szakközépiskolák első évfolyamaiban ez az arány 50, 9 százalékos.

a középiskolai kollégiumok száma országosan 294, s ezekben 37 593 fiatalról gondoskodnak. ennek nyomán a vidékről bejáró tanulók száma 23,7 százalékról 21,8 százalékra csökkent.

az ország 586 középiskolájában 12 948 tanár látja el az oktató-nevelőmunkát./mti/

-. -

bb. 11. megkezdődött a pézsmavadászat

vid kz/tné/ká/il la

1968. december 6.

megkezdődött a pézsmavadászat a tiszta déli szakaszának röszei holt-ágában. az értékes bundájú állatokat drótvársákkal ejtik csapdába. egy-egy szép példányért 60-70 forintot kapnak a vadászok./mti/

-. -

- 7 -

21.00
20

bb. 10. huszonkét új növény- és állatfajta minősítéséről
döntenek

i jf/jf/il la

1968. december 6.

december 13-án összeül az országos mezőgazdasági faj-
taminősítő tanács: ezuttal 22 növény-, illetve állatfaj-
ta minősítése kerül napirendre. az ülésen kilenc hazai
nemesítésű növényfajta állami minősítésére tesznek javas-
latot a szakemberek. a külföldi fajtaikat az ndk-ból szár-
mazó két étkezési szárazborsó és shawer starcross 288.
kanadai tojóhibrid képviseli./mti/

--

bb. 12. üzleti tolvaj - egyévi és négyhónapi szabadság-
vesztés

i bc/gk/zs/il la

1968. december 6.

üzleti tolvajlásért egyévi és négyhónapi szabadság-
vesztésre ítélte a központi kerületi bíróság hungár zsu-
zsanna, 22 éves budapesti lakost. a fiatal lány a buda-
pesti áruházakban és ruházati boltokban vásárlási közben
különböző ruhaneműt dugott táskájába. a bíróság együt-
tal elrendelte a vele szemben ugyancsak lopásért kiszá-
bott egyévi felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtá-
sát./mti/

--

- 8 -

21.01.20

bb 13. fáklyás emlékőrségek - jubileumi ünnepek - az elődöket
köszönti budapesti ifjúsága

t di/gk-ju zs la

1968. december 6.

a főváros ifjúsága a kommunista ifjúsági mozgalom 50. év-
fordulójának jegyében zárja az esztendő. valamennyi városrész
fiataljai méltóképpen kívánnak megemlékezni arról, hogy 1918 de-
cemberében - a tömegszervezetek közül elsőként - az ifjúság-
sok országos szövetsége - csatlakozott a kommunisták magyarországi
pártjához és ezzel megalakult a kimsz.

a jubileumi ünnepek az új nemzedék valamennyi rétegét
átfogják, megmozgatják. az iskolai az üzemi és más kisz-alapszer-
vezetekben a következő hetekben bonyolítják le a „hősök nyomá-
ban,, című vetélkedő első fordulóját. résztvevői - öttagu csapatok-
ban - a magyar kommunista mozgalom eseményeinek, tanulságainak,
neves alakjainak, fontosabb dokumentumainak, emlékeinek és alkotás-
sainak ismeretéről adnak számot. a különböző ifjúkommunista közös-
ségek találkozóira, baráti összejövetelekre hívják meg a kimsz egy-
kori tagjait, az illegális ifjúsági mozgalom volt résztvevőit,
vezetőit. a kisz-szervezetek, uttorócsapatok ünnepi taggyűléseket,
csapatgyűléseket tartanak, s közülük jó néhány zászlót, illetve em-
lékszalagot kapnak a helyi pártszervezetektől, pártbizottságoktól.
az uttorómozgalom és a kisz összetartozását példázzák majd a test-
vérkapcsolatban álló uttorócsapatok és kisz-szervezetek tagjainak
találkozóin. a legfrissebb adatok tanúsága szerint budapesten csak-
nem 300 uttorócsapat fölött vállaltak védnökséget a kiszisták.

a kisz központi és budapesti bizottsága emléktáblával örö-
kíti meg a vii. kerületben az ötvös utca 3. számú ház falán, hogy
ötven évvel ezelőtt ebben az épületben alakult meg a kommunista if-
júságok magyarországi szövetsége. az avató ünnepség a jubile-
umi megemlékezések egyik kiemelkedő eseményének ígérkezik. ujpes-
ten emléktáblát állítanak sebes györgynek, az egykori kimsz-tagnak.
aki a horthy-fasizmus éveiben az ősz utcában működtette az ifju-
kommunista szövetség illegális nyomdáját. a xiii. kerületben ren-
dek andrás érdemeit örökítik meg - ő a kimsz kerületi titkára volt.
kispesten tóke lászló, a budapesti műszaki egyetem merdős lászló
kap emléktáblát.

december 27-én az újvárosházán ünnepi kibővített ülést tart
a kisz budapesti bizottsága. tisztelettel adózik a kommunista ifju-
sági mozgalom budapesti alapítóinak, harcosainak és mártírjainak,
s a mai fiatalok nevében köszönti a nagy elődöket, akiknek képví-
selőit ugyancsak meghívják az ülésre. december 30-án délután kisz-
isták tisztelegnek fáklyás emlékőrséggel a hajdani ifjúkommunis-
ta hősök szobrai, emléktáblái és emlékművei előtt.
/ folyt. köv. /

8.20/ju
8.50 zsl
8.45 Dny

-9-

db 13. / fáklyás emlékörségek ... 1. folyt./-ju

a kisz budapesti bizottságának és a magyar bélyeggyűjtők országos szövetségének rendezésében, a háladó ifjúsági mozgalmak.. címmel bélyegkiállítás nyílik a kossuth-klubban. a mintegy 40 tablóból álló gyűjteményben sok érdekes ritkaságot is bemutatnak majd. a kisz budapesti bizottságának gondozásában ötezer példányban, beszélő térkép, lát napvilágot. a térképen a kommunista ifjúsági mozgalom csaknem 200 hőségének életutját kísérik nyomon a fiatalok. /mti/

db 14. átadták a csepeli új városközpont első házgyári lakónházait

i sb/lk-ju la

1968. december 6.

a 43-as építőipari vállalat dolgozói átadták csepel új városközpontjának első 11 szintes lakónházait. a ferencvárosi házgyárban larsen-nielsen szerkezetű falelemekből építették azt a 132 lakásos házat. karácsonyig még három ugyanilyen épület műszaki átadására kerül sor, januárban pedig a költözködés is megkezdődik. ezekkel a csepeli új házakkal együtt budapesten már nyolc ln-ház 1056 lakása épül fel a ferencvárosi gyár termékeiből. sikeresen vizsgázott tehát az új házgyár, amely csak az idén kezdte meg az üzemszerű termelést. az üzem kapacitását ugyanis napi hat lakás gyártására tervezték, de három hónapja már rendszeresen napi hét lakás összeállításához elegendő falelemet szállít az építkezéseknek.

a csepeli új városközpont házgyári programja befejeződött. a ferencvárosi termékeket most újpest temetőkeri új lakótelepén használják fel. az első két ln-ház már tető alá került, a harmadik épület nagyobb részét is összeszerelték és most fogtak hozzá a negyedik ház összeállításához. télen is dolgoznak. egyelőre előmelegített betonnal töltik ki a falelemek közötti illesztési hézagokat, de készenlétbe helyezték azokat az elektromos berendezéseket is, amelyekkel majd érlelik a betont, hogy az erős hideg se fagyassza meg a kötőanyagot. a házgyár dolgozói jövőre bővítik termékeik választékát.

háztípus elemeinek gyártására. /mti/

s áttérnek két újabb

8.30/ju

8.12.20

-10-

db 15. hogyan áll a hazai mezőgazdasági talajjavítás? - felmérés készült a mém-ben

i jf/tr-lm la

1968. december 6.

a mém-ben felmérést készítettek a talajjavítás és a talajvédelem helyzetéről és összegezték az ezzel kapcsolatos feladatokat. a szakemberek szerint hazánkban hozzávetőleg 6.1 millió holdon - a mezőgazdasági művelés alatt levő terület 51 százalékán - hatnak olyan talajtulajdonságok és kedvezőtlen viszonyok, amelyeket maradandóan csak a talajjavítással és a komplex melioráció útján lehet megváltoztatni. a szóbanforgó terület jórészen, csaknem 3.5 millió holdon az erózió hatására pusztult le a talaj kisebb-nagyobb termőrétege. a javításra szorulóak közül a legnagyobb kiterjedésűek - 3.6 millió hold - a savanyu talajok. a szikesedés tesz nehezen művelhetővé és rossz vizgazdálkodásúvá körülbelül 1.7 millió holdat. a nomoktalajok közül 620 000 holdnyi futóhomokon hiányoznak a talajképződés olyan nyomai, mint a humuszodás, a szervesanyag felhalmozódás.

a felmérés szerint az elmúlt husz évben 1 707 000 holdon végeztek talajjavítási munkát; a felszabadulás előtt az ilyen célból megmunkált terület alig érte el a negyvenezer holdat.

a talajjavítást szakszerűen megalapozva, talajtani vizsgálatok és szakvélemények alapján folytatják majd a következő években. a tervek szerint a savanyu talajok általában kisebb költséggel is megoldható javítását jelentős mértékben fokozzák. erre a célra a helyileg is beszerezhető, melléktermékként keletkező ipari mészsizapot használják fel. nagyobb szállítási távolságok esetében inkább a magas hatóanyagtartalmu őrlött mészkövet alkalmaznak. a szikes talajokat gépi módszerekkel javítják. a rendelkezésre álló gépi kapacitással évente 12-14 ezer holdas területet hoznak rendbe.

a talajjavítások ütemét különféle gazdasági ösztönzőkkel gyorsítják meg. a kiemelt körzetekben a gazdaságok ilyen irányu anyagi befektetését teljes mértékben megtéríti az állam. az ország más vidékein a géppel végzett talajjavítás költségeinek netven százalékát, az egyéb talajjavítási költségeknek pedig a felét kapják meg a mezőgazdasági üzemek. idén a szállítási költségek csökkentésére a tiszántúlon a lignites őrlött gipsznél mázsánként hat forint fuvarozási költségtérítéssel segítették a termelőszövetkezeteket.

/folyt.köv./

8.40/lm

8.12.20

9.02.20

- 11 -

bb 15. /hogyan áll ... 1. folyt./-lm

ezen felül a közös gazdaságok mázsánsként kilenc forinttal olcsóbban juthattak hozzá ehhez a nélkülözhetetlen anyaghoz. a külön kedvezményeket továbbra is fenntartják, sőt szabolcs megyére és a tiszai 2. öntözőrendszer által érintett négy járás területére is kiterjesztik az akciót.

a felmérés szerint a talajvédelmi beruházások összes költségeinek hetven százalékát viseli az állam. segítséget jelent a mezőgazdasági nagyüzemeknek az is, hogy a további költségekre beruházási hitelt vehetnek igénybe./mti/

bb 16. ifjúsági ház épül váci társadalmi munkával

a vid fm/gö-lm ká

1968. december 6.

régi kívánsága teljesül a váci fiataloknak: a városi kisz-bizottság kezdeményezésére ifjúsági ház épül a duna-parton. egy romos épületet alakítanak át társadalmi munkával, s mintegy hétszáz ezer forintos költséggel. már valamennyi kisz-szervezet megtette felajánlását. a mezőgazdasági technikum diákjai például egy öreg ház lebontásánál segédkeznek, s az anyagot székházuk építéséhez használják fel. ugyancsak társadalmi munkában készül az egyemeletes ifjúsági ház tervdokumentációja is. a kisz központi bizottsága és pest megyei bizottsága pedig csaknem félmillió forint értékű berendezéssel járul hozzá a fiatalok tervének megvalósításához. a váci fiatalok előreláthatólag a jövő év végén vehetik birtokukba új létesítményüket./mti/

bb 22. bevált az aktikon - jövőre 200 tonna készül belőle

a-vid-kz/mné-lm ká

1968. december 6.

gyakorlatban is bevált a veszprémi nehézipari kutató intézetben előállított aktikon elnevezésű új gyomirtószer, amelyből az első nagyobb mennyiséget a fűzfői nitrokémiai ipartelepek készítette. az új szer mindössze csak 1 százaléknyi „nigító” anyagot tartalmaz, gyakorlatilag tehát minden eddig használt növényvédőszernél töményebb. ez elsősorban a szállítás és a kiszórás költségei szempontjából rendkívül előnyös. az aktikon a kukoricák gyomirtószerre lesz. az ideiglenes tapasztalatok alapján jövőre 200 tonnát készít a fűzfői nitrokémiai ipartelepek koncentrált növényvédőszerből./mti/

8.45/lm

802 Juli
G. D. D.

- 12 -

bb 17. új sütőüzemek épülnek borsod megyében

a vid-kz/tné-ju ká la

1968. december 6.

negyven millió forintot költ a folyamatban lévő ötéves terv hátralévő részében a borsod megyei tanács a lakosság kenyérellátásának megjavítására. a legnagyobb új létesítmény a sátoraljaúj helyi kenyérgyár lesz, amelynek építését már jövőre megkezdik. a felsőabauji részek ellátására göncön, a szuhavölgyi bányavidék részére edelényben, a hernád völgyében tiszalucan, a cseréhat környéki hegyfalvak ellátására pedig szin községben épül új sütő. az utóbbi az idegenforgalmi szempontból fontos aggtelek-jósvafő ellátását is megoldja. az újonnan épülő sütőüzemek naponta csaknem 60 tonna kenyeret adnak majd piacra. úgy telepítik őket, hogy szállítási körzetük ne haladja meg a 20 kilométert./mti/

bb 18. új szerkezet a borjak befogására

vid-fm/mné-ju ká la

1968. december 6.

a sárvári gépjárató vállalat borju-nyakbefogó készülékek gyártását kezdte el. az elmés szerkezettel rövid idő alatt rendteremthető a mozgékony, fegyelmetlen kisborjak között anélkül, hogy bármi kellemetlenség érné az állatokat. az így „megzabolázott”, borjakon könnyűszerrel elvágezhető a különféle kezelési és gyógyítási eljárás. vizsgálat, elbírálás, stb.

vas megyében már több termelészövetkezet alkalmazza borju-nevelőjében az új készüléket, amely iránt országsszerte nagy az érdeklődés./mti/

bb 19. 2.800-an költöztek be a derecskei tanyákról

vid-fm/mné-ju ká la

1968. december 6.

a derecskei járás termelészövetkezeteinek szervezeti és gazdasági megszilárdulásával párhuzamosan megbomlott az óriási tanyavilág. a járási tanács végrehajtó bizottsága intézkedéseket tett a tanyákról falvakba beköltözők segítésére. nyolc esztendővel ezelőtt még 4.200 ember lakott a derecskei járás községeinek nagyterjedésű tanyavilágában, s azóta 2.800-an költöztek a falvakba. az idén is 300 háznelyet jelöltek ki a községekben az új lakók részére. a termelészövetkezetek elsősorban építőanyag-szállítással, szakmunkával segítik az új otthonok felépítését./mti/

8.50/ju

802 Juli
G. D. D.

-13-

bb 20. 410 vagon fémzárolt vetőmag a mosonmagyaróvári hibridüzem-
ből

a vid fm/j-ju ká la

1968. december 6.

az ország legnagyobb kukoricatermesztő gazdasága, a Laj-
ta-hansági állami gazdaság hibridüzemében néhány nap mulva fejezik
a vetőmagok termesztett kukorica feldolgozását. mivel a mostoha
időjárás ellenére is a tervezettnél valamivel magasabb termésát-
lagot értek el a nagy gonddal ápolott táblákon, így a tervezett négy
száz vagon helyett 410 vagon vetőmagot fémzárolhatnak. öt magyar
kukoricafajta került a zsákokba, legtöbb az mv 40-es fajtából,
de jelentős mennyiséget dolgoznak fel a szegedi 71-es és a georgi-
kon 250-es korai fajtából is.

a gazdaság termesztett vetőmagot az nszk, illetve ausztria
számára is. a német prior-, illetve az osztrák harrach-fajtából
70 vagon magot fémzároltak és december közepén indítják utnak
a megrendelők címére.

a magyar fajtákból tavasszal nemcsak a hazai termelőszövet-
kezetek és állami gazdaságok vehetnek, de jut belőlük Lengyel-
ország és az ndk részére is. /mti/

-. -

bb 21. ,, fehér hus,, exportra

a vid-kz/tné-ju ká la

1968. december 6.

vegyianyagokkal dúsított tápanyagokat etetnek az állami
gazdaságok ujfehértói állattenyésztő telepén a hizóba fogott szar-
vasmarhákkal és sertésekkel. a vegyi anyagok, továbbá az ezzel
együtt bevezetett sajátos etetési rend hatására az állatok a
szokásosnál három héttel korábban érik el a kívánt súlyt, a hu-
suk pedig csontszinü, csaknem fehér lesz. a fehérhúsú vágóállatok
fogyasztói permierjére olaszországban került sor, s ott nagy si-
kert arattak. a gazdaság tenyésztői továbbfejlesztik módszerüket,
a későbbiekben esetleg több színárnyalatú húst is piacra adnak.
/mti/

-. -

9.00/ju

-14-

906 Juli
9h0 Duj

bb 23. kibernetikai modellek orvoskutatóknak

a vid-fm/mné-lm ká

1968. december 6.

a szegedi józsef attila tudományegyetem kibernetikai
laboratóriumában az orvosi kutatásokat segítő elektronikus
berendezéseket készítettek. az élettani kutatók kérésére olyan
modellt állítottak össze, amellyel egy speciális reflex de-
monstrálható. a berendezésen az orvoskutatók nyomon követhet-
tik, hogy bizonyos hatóanyagokat tartalmazó szerek adagolásá-
ra hogyan reagál az élő szervezet. így az elektronikus modell
sok esetben jobban segítheti a kutatásokat, mintha kísérleti
állatokon végeznének hosszadalmas vizsgálatokat.

belgyógyászok kérésére a vér- és a nyirokkeringést
utánzó elektronikus modellt is összeállítottak. az érrendszert
és működését vezetékhálózattal és az abban futó gyengeárammal
szemléltetik. a berendezésen nemcsak az optimális helyzet, ha-
nem az érzékületnek, az érfalak rugalmassága csökkenésének és
más betegségeknek megfelelő viszonyok is beállíthatók. a be-
rendezés jelzi a különféle orvosi beavatkozások szükségessé-
gét is.

a kibernetikai modellek jól szolgálják a szegedi kli-
nikákon az egyetemi hallgatók oktatását is. /mti/

-. -

bb 24. hazaérkezett a moszkvából

j-lm zs

1968. december 6.

a magyar pártmunkás-küldöttség, amely grósz károlynak, az
mszmp kb osztályvezető-helyettesének vezetésével járt a
szovjetunióban. /mti/

-. -

9.20/lm

- 15 -

9h Juli
11h0 Duj

bb 25. ülést tartott a fővárosi pályaválasztási tanács

t sb/lk-ju bs

1968. december 6.

a fővárosi tanács tanácsstermben pénteken ülést tartott a fővárosi pályaválasztási tanács. a megbeszélés részvevői hantos jánosnak, a fővárosi tanács vb elnökhelyettesének, a pályaválasztási tanács elnökének vezetésével megvitatták az 1968-1969-es tanévre előirányzott tanácsadási feladatokról, valamint a jövőre végző általános és középiskolás fiatalok előzetes továbbtanulási elképzeléseiről készített előterjesztéseket.

az elmúlt hetekben már tájékoztatták az általános iskolák viii. és gimnáziumok iv. évfolyamának osztályfőnökeit, a középiskolai kisz titkárokat és tanulmányi felelősöket a továbbtanulás lehetőségeiről. a szakszervezetek budapesti tanácsával közösen pedig felkutatták azokat a munkahelyeket, amelyek fogadják majd a jövőre érettségiző és továbbtanulni nem kívánó gimnázistákat. tájékoztatási ankétokat tartottak a végzős iskolások szüleinek és a fiatalok részére is. a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek ebben a tanévben már fokozottabb segítséget nyújtanak ahhoz, hogy sikeresebben készülhessenek fel a továbbtanulásra. a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága is támogatja ezt a munkát szociális tanulmányi segéllyel és kollégiumi elhelyezéssel. az előzetes felmérések szerint gondoskodni kell mintegy 740 államilag gondozott fiatal továbbtanulásáról is.

a fővárosi munkaerőproblémák megoldása jelenteg és távlatban is elsősorban a szakmunkáspótlás növelését igénylik. kevésbé ismert azonban az emeltszintű szakmunkásképzés, amely a szakmunkásvizsga után megszakítás nélküli továbbtanulásra, a középiskolai tanulmányok befejezésére, majd a főiskolai képzésre is lehetőséget nyújt. az iskoláknak törekedni kellene több pályaismertetési kisfilm bemutatására, de egyttal sürgősen intézkedni kell arról is, hogy használati díj nélkül kapják kölcsön ezeket a filmeket. a pályaválasztás előkészítésében fokozottabban kell támaszkodni az iskola orvosokra, akik egészségügyi alkalmasság-vizsgálatok megszerzésével jóval megalapozottabbá tehetik a tanácsadást és a fiatalok pályaválasztási döntését egyaránt. e munka hatékonyságát kell fokozni az osztályfőnökök pszichológiai továbbképzésével, s rendelkezésükre kell bocsátani azokat az anyagokat, amelyek segítségével az iskolában is elvégezhetik az egyszerűbb pszichológiai vizsgálatokat.

/ folyt. köv./

10.05/ju

-16-

ll
110 Du

bb 25. / ülést tartott ... 1. folyt./-ju

budapesten 1969-ben mintegy 28.500 fiatal hagyja el az általános iskolát és 12.800 középiskolás érettségizik. a jelenlegi nyolcadikosok közül 16 ezren jelentték - az előzetes felmérések szerint -, hogy gimnáziumba és szakközépiskolába készülnek. a középiskolák jó tanulmányi eredménnyel 14 400 fiatalot vehetnek fel. a budapesti szakmunkásképző intézetek a jövőre betölthető 23 000 első évfolyamos helyből 13 300-at tartanak fenn a fővárosi fiatalok részére. az általános iskolát befejező fiatalok továbbtanulására tehát összességében több a lehetőség, mint a jelentkezés. a korábbanál kedvezőbbek a jövőre végző általános iskolás lányok továbbtanulásának feltételei is. a 13 500 végzős teánynak 14 000 hely áll rendelkezésére a közép-, a szakmunkás és gyors-gépiró iskolákban. /mti/

bb 26. orvosszakértői konferencia

t kf/gg-ju bs

1968. december 6.

az állami biztosító kétnapos orvosszakértői konferenciája - igazságügyi orvosok, traumatológusok, a biztosító főorvosainak részvételével pénteken reggel kezdődött az ifjusági szálló különtermében. a tanácskozáson a biztosítói orvosi gyakorlat időszerű kérdéseiről tárgyalnak a szakemberek.

az állami biztosító évente mintegy 180.000 balesettel kapcsolatos olyan biztosítási ügyet rendez, amelynek egy részénél rokkantság elbírásááára van szükség. a rokkantság mértékének megállapításával számos szerv - a biztosítón kívül például a munkaképességcsökkenést véleményező orvosi bizottság, igazságügyi orvosszakértők, az egészségügyi tudományos tanács foglalkozik. a különböző testületek véleménye, döntései nemegyszer eltérnek egymástól, s ez félreértésekre, vitára ad okot, mind a sérültek, mind az orvosok körében.

a konferencián - amelynek napirendjén egyebek között az orvosi felülvizsgálat egységes gyakorlata, a sérülések elbírálásának általános szabályai és egységes megítélése szerepel - a szakemberek a különböző orvosi testületek elbírálási szempontjait igyekeznek közelíteni egymáshoz. mindez megnyugtatóbb ügyintézést jelent és alapot ad az élet- és balesetbiztosítás jelenlegi formáinak korszerűsítéséhez. /mti/

10.15/ju

-17-

ll
110 Du

bb 27. a lottó e heti nyerőszámai

lk-ju bs

1968. december 6.

a sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatása szerint nevesen a mórícz zsigmond művelődési házban megtartott lottósorsoláson a 49. játékhéten a következő számokat húzták ki:

29, 32, 75, 77, 83

/mti/

--

bb 28. sajtótájékoztató naptárügyben

t tf/gk szb bs

1968. december 6.

pénteken a képzőművészeti alap kiadóvállalatánál sajtótájékoztatón mondta el nemes béla igazgató, hogy 1969-re tízféle művészi naptárt hoz forgalomba a vállalat, a korábbi évekénél tehát bővebb a választék, eddig ugyanis általában csak három-négyféle színes naptár közül választhattak a vásárlók. az új kiadványok már a boltokban vannak.

madarakról készített fotókkal, kóffán károly és tildy zoltán felvételeivel díszítették az egyik asztali naptárt, egy másik kisméretű reprodukciókat tartalmaz - színes kivitelben - klasszikus mesterek híres festményeiről. falra akasztható nagyméretű reprodukciós naptár készült az iparművészeti múzeum sok évszázados falikárpitjainak, szőnyegeinek, gobelinjeinek színes lenyomatairól. érdekesség, hogy a lapok hátoldalán rövid művészettörténeti ismertető található - több nyelven - a reprodukált műtárgyakról. mozaikszerű összeállításal szerkesztették a város-képes színes naptárt, amely méreteivel ugyancsak dekoratív hatású. egyáltalán, a naptárkészítés technikája ujabban mindinkább úgy módosul, hogy a naptár ne csak a szemnek jelentsen szépet, hanem használható is legyen füljegyzésekre, beírásokra, stb. az egyik kiadványon például mágneses kis karikát lehet helyezni az éppen esedékes dátumhoz.

nagy tételben rendeltek gyártmányaik propagálására izlőses küllemű, praktikus tartalmu naptárokat a külkereskedelmi vállalatok. a kiadványok összesen félmillió példányban készültek. /mti/

--

12.45/lm

- 18 -

le
1345 Dny

a szerkesztőségek figyelmébe!

-szb -bs

1968. december 6.

a mai bb 5-ös hírünk /megtalálták../ címe és első mondata helyesen a következő:

1451-ből származó urbárium

dr. horváth ferenc történész a vas megyei állami levéltár igazgatója ausztriai tanulmányútján egy 1451-ből származó urbáriumra bukkant. /mti/

--

bb32. közlekedési balesetek

t fe/lk-lm bs

1968. december 6.

halálos közlekedési baleset történt nyirbogát határában. a helyi állami gazdaság pótkocsics vontatójáról, a rakomány te-
tejről leesett, a kerekek alá került és a helyszínen meghalt janczki józsef 35 éves állami gazdasági dolgozó. bakos lászló 40 éves traktoros, a vontató vezetője ellen vizsgálat indult.

gyenes imre 26 éves sofőr tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget a 11. kerületben a villányi ut és a karolina ut kereszteződésében és összeütközött egy 12-es jelzésű csuklás autóbusszal. janicsek istván, az autóbusz 37 éves vezetője és kenfár jános 29 éves utas súlyosan megsérült.

a 16. kerületben a rákóczi uton egy már mozgó hév szerelvényre akart felszállni özv. skrovina pálné 73 éves nyugdíjas, a lépcsőkről visszaesett és súlyosan megsérült.

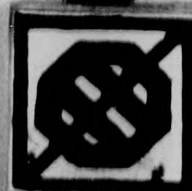
varga józsef 23 éves segédmunkás, budapesti lakos motor-kerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget a 19. kerületben a rákóczi ut és a józsef attila utca kereszteződésében és összeütközött egy személygépkocsival. vargát a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba. /mti/

--

12.55/szb

-19-

le
1345 Dny

bb 29. időjárásjelentés

gg-ju

1968. december 6.

a meteorológiai intézet jelnti december 6-án, pénteken 13 órakor:

az éjszakai lehülés kissé erősödik

észak-európán át különböző nedvességtartalmu, enyhe légtömegek áramlanak a szovjetunió európai területi felé, és ezen a területen jelentős melegedés következett be és sokfelé havazik, esik az eső. európa középső részein változatlanul tart a párás, ködös idő. hazánkban csütörtökön országszerte egész napon át borult volt az ég. kivéve kékestetőt, ahonnan nyolcórás napfénytartamot jelentettek. néhány helyen, főként az ország nyugati felében jelentéktelen mennyiségű csapadékot észleltek. a hőmérséklet csúcserőteke mínusz 2-plusz 3 fok között alakult ki. pénteken hajnalban általában 0-mínusz 4 fokig hűlt le a levegő. délelőtt folytatódott a felhős-párás, egy-két helyen ködös idő, ködszítalással, hószállingozással. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1-mínusz 3 fok között váltakozott. kékestetőn egy centiméteres, kérges hóréteg található.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke mínusz 0,2 fok volt, 2,5 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 2 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 772 milliméter, változatlan.

várható időjárás szombat estig: felhős, párás, helyenként ködös idő, ónos szítalással, hószállingozással. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt délkeleti, déli szél. az éjszakai lehülés kissé erősödik. az utakon síkosság.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet, mínusz 1-mínusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: mínusz 3-plusz 2 fok között.

a duna vizállása pénteken délelőtt budapestnél 160 centiméter.

/mti/

-. -

12.50/ju

-20-

1345 Dny

bb 30. megújította együttműködési szerződését a vasipari kutató intézet és az ózdi kohászati üzemek

a vid-kz/mné szb ká

1968 december 6.

megújította kölcsönösen előnyös együttműködésüket szabályozó szerződését a vasipari kutató intézet és az ózdi kohászati üzemek. az 1969-re szóló szerződés szerint az intézet - mintegy 3 millió forint értékben - 17 különböző szakprobléma megoldására vállalkozott. elvállalta többek között, hogy kidolgozza a gyenge ötvöztetésű acélok korrozio elleni védelmének módját. az üzem elképzelése szerint a kutatóknak olyan rozsdásodás-gátló anyagot kell produkálniuk, amely biztosítja, hogy a szállítmányok tetszetős külsővel, kifogástalan minőségben, rozsdásodás nélkül kerüljenek a megrendelőkhöz. ezzel számottevően növekszik az ózdi kohászat termékeinek verseny- és piac-képessége. /mti/

-. -

bb 31. megnyitották a hetedik abc áruházat tatabányán

vid-kz/mné szb ká

1968. december 6.

pénteken megnyitották tatabánya hetedik abc áruházat. a város egyik ipartelepén - a cementgyár környékén - könnyíti meg a háziasszonyok bevásárlását. a korszerű áruházat a helyi élelmiszerkiskereskedelmi vállalat saját erőből építette, s így fele annyiba került, mintha külső vállalatra bízták volna. /mti/

-. -

bb 33. dr. Lévárdi ferenc a nehézipar idei eredményeiről és további feladatairól

t tz/tm szb bs

1968. december 6.

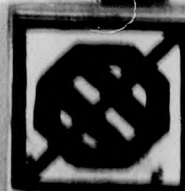
a nehézipar idei eredményeiről és további feladatairól tájékoztatta dr. Lévárdi ferenc nehézipari miniszter a minisztérium felügyelete alá tartozó vállalatok, trösztök és egyesülések képviselőit pénteken délelőtt az építők részére ferenc művelődési házában.

/folyt.köv./

13.30/szb

-21-

1345 Dny

Átfogó képet adott az idei termelés számszerű eredményeiről. megállapította, hogy a gazdasági reform bevezetése a nehéziparban is zökkenőmentesen történt és hatása a vállalatok eddigi eredményeiben is felismerhető. az év végéig hátralevő időt megbízható becslés alapján véve figyelembe, a bányászat egy százalékkal, a villamosenergia ipar négy százalékkal, a vegyipar pedig 11 százalékkal növeli termelését idén, az új mechanizmus első esztendejében. a lakosság igényeinek kielégítésében csak helyenként adóztak zavarok az év folyamán, például egyes festékipari, műanyag-, illetve gumipari cikkekben. általában megfelelő volt a szénellátás is, a felmerült választéki problémák inkább belkereskedelmi, mint bányászati jellegűek voltak. az egy háztartásra jutó villamosenergia mennyisége az első három évtizedben 5,6 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához képest.

- jónak mondható a nehézipar vállalatainak ideai külkereskedelmi tevékenysége is - folytatta a miniszter. - ez évi exportjuk előreláthatólag mind a szocialista, mind a kapitalista országok felé 5 százalékkal haladja meg az előirányzott mennyiséget.

ezután dr. Lévárdi Ferenc a jövő évi termelési feladatokat vázolta. eszerint jövőre a széntermelés az idei 27,3 millió tonna helyett várhatólag 26,4 millió tonna körül lesz. a kőolajtermelés hozzávetőleg 5 százalékkal csökken, de a rákövetkező évben, amikor a délföldi mezők kitermelése jóval meghaladja már a dunántúli hozamok csökkenését, ismét a termelés növekedésére, mégpedig 17 százalékos növekedésére számíthatunk. a feldolgozott olaj mennyisége viszont elsősorban az import révén már jövőre is 6 százalékkal lesz nagyobb az ideinél. földgáztermelésünk pedig az 1968 évi 2,8 milliárd köbméterből jövőre 3-3,1 milliárd köbméterre növekszik. villamosenergiából - túlnyomó részt az import segítségével - 7-8 százalékkal több áll majd rendelkezésünkre 1969-70-ben, mint az idén. alumíniumtömb-gyártásunk lényegileg változatlan marad, timföldből azonban 6 százalékos termelési többlettel számolhatunk. a vegyipar továbbra is gyorsabban fog fejlődni, mint az ipar általában. vonatkozik ez különösen a nitrogén műtrágya termelésére.

/folyt.köv./

13.40/szb

-22-

Dr. Lévárdi

részletesen elemezte a miniszter a nyereség alakulását a nehéziparban. elmondta, hogy a gazdálkodó egységeknek csaknem háromnegyed része a tervezettnél nagyobb nyereséget ért el az első három évtizedben. többszörösen haladta meg a nyereség az előirányzatot az országos bányagépgyártó vállalatnál, a tvk-nál, a tiszementi vegyiműveknél, az egyesült vegyiműveknél, a magyar viscosánál, a budalakk-nál, valamint a kozmetikai és háztartás-vegyipari vállalatnál, de a tervezett nyereségnek kétszeresét érte el az országos gumipari vállalat is.

a munkaerőgazdálkodás terén két ellentétes irányzat mutatkozik. a szénbányászok létszámát csökkenteni kell, ezzel szorosan az alumínium-, a kőolaj- és a vegyipari vállalatoknál az új munkahelyek betöltése okoz gondot. jelentkeznek a nehéziparban is a bérszínvonnal kapcsolatos problémák, mert a vállalatok általában túlságosan óvatosak voltak ezen a téren. a miniszter kiemelte a jelzést: legalább annyi erőt és bért a meglévő létszám megtartására, mint az újak megszerzésére.

elmondta a miniszter, hogy az év végére rövidített munkaidőben dolgozik a minisztériumhoz tartozó vállalatoknál a munkások és alkalmazottak 85-86 százaléka, illetve az erre jogosultaknak 89-90 százaléka.

részletesen elemezte a miniszter azt is, hogy milyen feladatok várnak a nehézipari vállalatok vezetőire a negyedik ötéves terv előkészítésével kapcsolatban, kiemelve többek között a kőolaj- és gázprogramot, valamint a villamosenergia-ipar, az alumíniumipar és a vegyipar fejlesztésével összefüggő teendőket. amint elmondta, a népgazdaság várható teljes energiaszükséglete az 1965. évi 183 billió kilokalóriával szemben 1970-ben 200 billió, 1975-ben 240 billió, 1980-ban pedig 300 billió kilokalória lesz. ez alatt az energiaforrások között a szénfélések aránya csaknem harmadára csökken, a szénhidrogéneké pedig kétszeresénél is többre nő. közben az itthon termelt energiaforrások aránya 69 százalékról 49-53 százalékra esik vissza, amit természetesen növekvő importtal kell ellensúlyozni. ez a változás azonban évenként többmilliárd forintos megtakarítást jelent a népgazdaság számára.

/folyt.köv./

13.50/szb

- 23 -

Dr. Lévárdi

bb 33. /dr. Lévárdi... 3. folyt./-szb

ismertette a miniszter a vegyipar fejlesztésére vonatkozó elképzeléseket is. eszerint a műtrágyaiparnak 1975-ben már 600-650 ezer tonna nitrogén hatóanyagot kell előállítania, ugyan-csak növelni kell a foszfor hatóanyagú műtrágya-termelést és rá kell térni az összetett műtrágyák nagyarányú gyártására is. meg-épül az évente 260-270 ezer tonna nitrogén hatóanyag előállításá-ra alkalmas üzem, ezenkívül megfelelő kapacitású előgyártó bázist építünk a tőkés import csökkentésére, vagy felosztással tételére, a gumiipar alapanyagának előállításához műkaucsukgyár-tó eljárást és berendezést vásárolunk a szovjetuniótól. a 30 000 tonna kapacitású üzem előreláthatólag 1972 és 1976 között épül meg szeged környékén.

az eddigi eredmények megítélésénél és a jövő feladatainak meghatározásánál természetesen állandóan tekintettel kell len-ni az új mechanizmus elveire és szabályaira. dr. Lévárdi ferenc utalt arra, hogy bár az új gazdaságirányítási rendszerben meghatározott szabályozók lényegileg megfeleltek a várakozásoknak, most, az első esztendő tapasztalatai alapján az elvek sértetlen-sége mellett ennek a szabályozó rendszernek egyes elemeit a gazdaságpolitikai céloknak megfelelően bizonyos mértékig módosi-tani kell. a cél az, hogy az egész rendszer az eddiginél is job-ban ösztönözzön a gazdasági hatékonyság növelésére, valamint a belső tartalékok feltárására és kihasználására. ezen a téren az elemző munka már folyamatban van és a minisztérium is megtette javaslatait. a miniszter részletes tájékoztatást adott a szabá-lyozók módosításával kapcsolatos jelenlegi elképzelésekről.

délután a tanácskozás szekció-üléseken folytatódott. a vegy-iipari egyesülések és vállalatok vezetői a minisztérium épületében dr. szekér gyula, a nehézipari miniszter első helyettese vezetésé-vel tárgyalták meg problémáikat, míg az országos kőolaj- és gázipa-ri tröszt, valamint a magyar alumíniumipari tröszt és vállalatai gondjait dr. Lőrincz imre miniszterhelyettes, a bányászati és villamosenergia ipari vállalatok problémáit pedig szili géza minisz-terhelyettes vezetésével az építők rózsza ferenc művelődési házá-ban vitatták meg az érdekeltek. /mti/

14.00/szb

- 24 -

14.05/szb
14.30 Dny

bb 34. Ülést tartott az országgyűlés mentelmi bizottsága

k h1/gk-ju hk

1968. december 6.

pénteken ülést tartott az országgyűlés mentelmi és összefér-hetetlenségi bizottsága. dóra jános, a bizottság titkára a men-telmi és összeférhetetlenségi bizottság működésével és feladat-körével kapcsolatos kérdésekről tájékoztatta a képviselőket, majd sándor józsef, a bizottság elnöke beszámolt az országgyűlés leg-közelebbi ülészakának előkészületeiről.

a vitában felszólalt fegyveres istván, gyimáthi dónos, győ-ri imre, katona sándor, kollár józsef, dr. mátyás pál és dr. ud-vardi károlyné képviselő. /mti/

..-

bb 36. vámház épül a barcsi dráva-hidnál

vid-kz/mné-ju ká hk

1968. december 6.

a magyar-jugoszláv kooperációban készülő barcsi dráva-hi-dnál megkezdtek az új vámház építését. ebben kap majd helyet a növényvédelmi határszolgálat is. az új dráva-hidat, ezúttal együtt az új vámházat a jövő év tavaszán adják át rendeltetésének. /mti/

..-

bb 35. hazánkba érkezett dr. m. jagielski lengyel mezőgazdasági mi-niszter

t jf/lk-ju hk

1968. december 6.

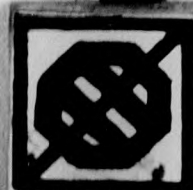
dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter meg-hívására pénteken dr. m. jagielski mezőgazdasági miniszter vezeté-sével lengyel mezőgazdasági küldöttség érkezett hazánkba. a vendő-gek fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, ott volt jan kiljanczyk lengyel nagykövet is. a lengyel mezőgazdasági küldöttség tanulmá-nyozza a hazai mezőgazdaság szervezeti felépítését, munkáját és tárgyalásokat folytat a két minisztérium közötti gazdasági és műszaki együttműködés kiterjesztéséről. /mti/

..-

14.05/szb

-25-

14.30 Dny

bb 37. üzemi konzultációs központ a tanuló munkásoknak - ülést tartott a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa

b vid-kz/mné-ju ká nk

1968. december 6.

a munkaidőcsökkentéssel együttjáró több szabadidő hasznos kihasználásának elősegítéséről tanácskozott pénteken szegedi székházában a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa. állást foglaltak amellett, hogy fokozott anyagi és erkölcsi elismerést kapjanak az állami oktatásban résztvevő munkások, szocialista brigádtagok. az évközi vizsgaszabadságok időszakában üzemi konzultációs központokat szerveznek részükre. a falvakból bejáró munkásoknak a lakóhelyükön tartanak művelődésüket és szakmai továbbképzésüket szolgáló előadásokat. a fizikai dolgozók közép- és felsőfoku szinten továbbtanuló gyermekeit - kiterjedt kölcsönzöszolgálat megszervezésével - ellátják a kötelező irodalmi olvasmányokkal, atlaszokkal, nyelvtanuláshoz szükséges lemezekkel. a munkászülők gyermekeinek négy, egyetemi felvételre előkészítő szakkört szerveznek a szegedi felsőoktatási intézmények közreműködésével.

a tanácsülés állást foglalt amellett, hogy a különböző iparágakhoz tartozó üzemek együttesen, s így az eddiginél hatékonyabban támogassák az öntevékeny művészeti együtteseket. megszavazták azt a javaslatot, hogy a szakszervezetek csongrád megyei tanácsának 1969. évi juhász gyula művészeti díjait a legkiválóbb alkotást nyújtó szegedi színészeknek adják. a nyári szegedi ünnepi hetek időszakában megrendezésre kerülő szakszervezeti népitáncfesztivál rangját külföldi együttesek meghívásával, felléptetésével növelik. /mti/

bb 39. a szénbányászat „ melléküzemágairól „ tanácskoztak salgótarjánban

vid-kz/mné-ju ká nk

1968. december 6.

a szénbányászatot kiegészítő termelés lehetőségeiről - a szénbányák „ melléküzemágairól „ - tanácskoztak csütörtökön és pénteken salgótarjánban a hazai szénbányák munka- és üzemszervezési szakemberei. a tanácskozáson a nógrádi szénbányák ezzel kapcsolatos tapasztalatait vitatták meg. a résztvevők megtekintették a nógrádi szénbányák kiegészítő jellegű üzemait - a gépjavító üzemet, az aknamélyítő üzemet, a talajmechanikai laboratóriumot, stb. - amelyek jelenleg a vállalat összes termelési értékének csaknem 10 százalékát adják. /mti/

14.20/ju

-26-

H. D. J.

bb 38. palackozó üzem bányában

a vid-kz/tné-ju ká nk

1968. december 6.

palackozó üzem szerelését kezdték meg az eddelényi bányaterületén, ahol a jövő év elejétől gyógyvizet is termelnek. a lehetőségre a műszakvezető aknászok hívták fel a bányászati inek figyelmét. elmondták hogy a kutatófurásokból felkötött vizet a bányászok rendszeresen isszák és azt állítják, hogy igen jó étvágyat csinál. az országos közegészségügyi intézet vizsgálatai igazolták ezt a tapasztalatot. az eddelényi víz nagy mennyiségű brómot, jódot és fogszuvasodást akadályozó fluort, továbbá sok szulfátot tartalmaz. kitűnő hatását ellentétes tulajdonságának köszönheti: egyrésztől megakadályozzák a gyomorsav túltengést, másrésztől javítja az étvágyát. a különleges gyógyvizet a jövő év elején induló palackozó üzemből fél-, egy- és másfél literes üvegekbe töltik, a „ borsodi gyógyviz „ néven hozzák forgalomba. /mti/

bb 41. fémvázás butorok

a vid-kz/tné-ju ká nk

1968 december 6.

a budapestről nagykanizsára telepített fémbutorgyárban elkészültek az első három szobaberendezés - a pécs, a lyon és a sio - mintadarabjai. sorozatgyártásukat a jövő év februárjában kezdik meg. a tervek szerint kilencezer garnitúrát készítenek. a program megvalósításához nagymértékben fejlesztik is a gyárat. tizenhét millió forinttal költséggel új műhelycsarnokokat, raktárakat építenek. 1970 végéig 700 új munkást vesznek fel. a szakmunkásokat a gyár saját tanműhelyében képzik. /mti/

bb 42. tizezer résztvevője van a máv-aköv komplexbrigád mozgalomnak

vid-kz/tné-ju ká nk

1968. december 6.

pénteken pécsen rendezték meg a máv-aköv komplexbrigádok tájértekezletét. a két szállító fél jobb együttműködését segítő komplexbrigád mozgalomban - mint a tanácskozáson elmondták - országos szinten jelenleg már csaknem tizezer vesznek részt. munkájuk dél-dunántulon is kézzel fogható haszonnal járt. kaposvárton például a korábbi 22.6 órától 15.9 órára csökkent az idegen kocsik tartózkodási ideje. a mozgalom a jövő évben tovább szélesedik. az áruforgalom bonyolítását segítő hagyományos komplexbrigádokon kívül a személyforgalom területén is alakulnak máv-aköv komplexbrigádok. /mti/

14.44/Lm

- 27 -

H. D. J.

bb 40. befejeződött a nemzetközi atomenergia Ügynökség szakértőinek budapesti értekezlete

t sb/lk-lm hk

1968. december 6.

az ENSZ nemzetközi atomenergia Ügynöksége négynapos szakértői értekezletet tartott budapestben. a tanácskozáson 15 ország neves tudósai és kutatói tárgyaltak a vízszennyeződési vizsgálatok nukleáris technikai módszereinek tapasztalatairól. a pénteken záruló ülésen Clifford Kent beswick-nek és dr. antoni ferencnek, a maú tudományos titkárnak vezetésével összefoglalták azokat a legjobb nukleáris vizsgálati eljárásokat, amelyeket elfogadásra ajánlanak az ENSZ tagállamainak.

az értekezlet résztvevői összesen 13 szakértő tudományos jelentését vitatták meg. ennek alapján több rádióaktív nyomjelző izotópos vizsgálati módszert javasoltak a tengerbe, a folyókba és a tavakba kerülő szennyeződés utjának és felhígulásának gyors felderítésére. ezekkel az eljárásokkal ugyanis a több napig tartó hagyományos analízis helyett csak néhány órába kerül a vizsgálat és az eredmény is pontosabb. a rádióaktív nyomjelző izotópokkal könnyen „kitapintható”, a talajba beszivárgó csapadék- és talajvíz útja, s megállapítható a felszín alatti vízkészlet is, amelyet az új gyárak és települések helyének kiválasztásában már figyelembe vehetnek a tervezők. a szakértők elfogadásra ajánlják a vágóhídi és kórházi szennyvíz kobalt-besugárzásos fertőtlenítését, amely elpusztítja a paratizákat, a hepatitisz virust, s többek között a trópusi országokban különösen veszélyes kolera-baktériumokat. nukleáris technikai módszereket javasolnak még a szennyvíz-iszapban maradt értékes anyagok visszanyerési lehetőségeinek felkutatására, a különféle kémiai tisztító szerek hatásának és az iszapban élő mikroorganizmus tanulmányozására is.

a szakértők különösen részletesen foglalkoztak a duna szennyeződésének kérdéseivel. a rövidesen felépülő újabb dunai vízierőművek ugyanis lassítják a folyót, a partmenti hő- és atomerőművek szennyvize pedig melegíti a duna vizét. az áramlás fékezésével és már néhány fokos vízhőmérséklet-emelkedéssel viszont jelentősen lassul a folyó természetes öntisztulásának folyamata. várható még, hogy a gépkocsik és a nyersolaj motoros hajók számának növekedése miatt fokozódik a duna olajos szennyeződése is.

/folyt.köv./

14.45/lm

-28-

ed
N^hoD^u

bb 40. befejeződött... 1. folyt./-ju

ezért a szakértők különösen fontosnak tartják a nyolc duna-menti állam szennyvizsgálatainak összehangolását. első feladatnak javasolják a nukleáris vizsgálati módszerek egységesítését és a mérések idejének egyeztetését, hogy azonos alapokon végezhető majd az eredmények összehasonlítását. további fontos javaslat, hogy nyolc duna-menti állam egyikében létesítsenek modern laboratóriumot, amely a vízszennyeződés nukleáris kutatását végezné és az eredményeket az érdekeltektől államok rendelkezésére bocsátaná.

a szakértői értekezlet résztvevői végül tervezetet állítottak össze a nemzetközi atomenergia Ügynökség és az egészségügyi világszervezet, valamint a különféle szakosított ENSZ intézmények együttműködésének, munkamegosztásának fejlesztésére. /mti/

bb 43. fehér Lajos látogatás fővárosi üzemekben

k sl/-ju hk

1968. december 6.

fehér Lajos, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese december 5-6-án fővárosi üzemekbe látogatott. csütörtökön a budapesti mezőgazdasági gépjavitó vállalatot kereste fel Kazareczki Kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes társaságában. pesti László igazgató tájékoztatója után a vendégek sorra járták a műhelyeket, majd az üzem terveiről, a gépjavitó vállalatok feladatairól folytattak eszmecsere a vezetőséggel.

pénteken a fegyver- és gázkészülék gyár néhány üzemrészét tekintette meg. társaságában volt Tóth Károly miniszterhelyettes és Pataki István, a kohó és gépipari minisztérium főosztályvezetője. a látogatókat szilánk András igazgató kalauzolta. ezután a gyár termeléséről, kiváló minőségű új termékeiről - vadászpuskákról, sportfegyverekről, gázkészülékekről és kéziszerszámokról - továbbá a fejlesztési tervekről esett szó a vezetőkkel kialakult beszélgetés során. /mti/

14.58/ju

ed
N^hoD^u

-29-

bb 44. fogadás a finn nagykövetségen

fe/gk/-s sr hk

1968. december 6.

erdem olavi raustila, a finn köztársaság budapesti nagykövete pénteken hazája nemzeti ünnepé alkalmából fogadást adott a nagykövetségen. megjelent a fogadáson tock lenő, a minisztertanács elnöke, dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, péter jános külügyminiszter, bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, ilku pál művelődésügyi miniszter, dr. korom minály igazságügyminiszter, nagy józsefné könnyűipari miniszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, valamint a politikai, a gazdasági és a társadalmi élet számos más ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

bb 45. kormányrendelet jelent meg egyes személyi földhasználati kérdésekről

jf/lk/-s hk

1968. december 5.

a termelészövetkezeti földtulajdon kialakításával összefüggésben egyes földhasználati kérdésekről a hivatalos lapban megjelent a kormány rendelete. a rendelet szerint továbbra is személyi földhasználatot kell biztosítani az olyan - jogosult - személyek részére, akiknek valamennyi földje sz-tulajdonba kerül és részükre földet mentesíteni / beltérületen vagy zárt kertben / nem lehet.

az ilyen személyek akkor kérhetik a földhasználatot, ha 1967 évben termelészövetkezet által adott föld volt használatukban és állandó jelleggel a tsz székhelye szerinti vagy a szomszédos községben /városban/ laknak, továbbá amennyiben személyes körülményeik, szociális helyzetük ezt indokolttá teszik. személyi földhasználatra a volt tulajdonos jogán az özvegy vagy az élettárs is jogosult.

/ folyt.köv. /

15.05/-s

- 30 -

15.05.1968

bb. 45. / kormányrendelet ... folyt. / 11

a rendelet tételesen meghatározza, hogy milyen földeket lehet erre a célra biztosítani. a kijelölt földeket zárt kert jellegű területnek kell tekinteni, ami biztonságossá teszi a földhasználatot. a jogosult részére biztosítható terület a korábban használt föld nagyságát nem haladhatja meg és a személyi földtulajdon törvényes mértékéig terjedhet. a földhasználat után térítést kell fizetni. a rendelet kimondja, hogy a jogosultak körét, a terület nagyságát és a térítés összegét a helyi tanácsi vb állapítja meg. a rendelet végrehajtásának részletkérdéseit / a kérelem benyújtásának helyét és határidőjét, a jogosultság elbírálásának módját, stb. / a közeljövőben megjelent miniszteri rendelet tartalmazza majd. /mti/

bb. 48. ujságírók kitüntetése

t pr/tm/sr/11 hk

1968. december 6.

a magyar sajtó napja és a kommunista sajtó 50 éves fennállása alkalmából pénteken a parlament munkácsy termében ujságírókat tüntettek ki. az ünnepségen megjelent szirmai istván, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, aczél györgy és pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkárai, jakab sándor, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, barcs sándor, a magyar ujságírók országos szövetségének elnöke, a magyar távirati iroda vezérigazgatója és dr. mihályfi ernő, a magyar nemzet főszerkesztője, a muosz elnökségi tagja.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke meleg szavakkal méltatta a vörös ujság megjelenésének 50. évfordulóját, köszöntötte az első legálisan megjelenő kommunista lap dicső hagyományainak követőit, a ma sajtójának munkásait, majd átnyújtotta a kitüntetéseket.

a népköztársaság elnöki tanácsa a magyar sajtó napja és a kommunista sajtó 50 éves fennállása alkalmából, eredményes munkájuk elismerésül

a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományoz-

ta:

/folyt.köv./

15.33/11

- 31 -

16.05.1968

bb. 44./ ujságírók ...1. folyt./ 11

dancs józsefnek, a szabad föld rovatvezetőjének,
néra zoltánnak, a népszabadság rovatvezetőhelyettesének,
kovács bélának, a magyar televízió népművelési adások főszerkesztőjének,
pallás imrének, a hajdu-bihari napló főszerkesztőjének,
siklósi norbertnek, a magyar újságírók országos szövetsége főtítkárának,
tatár imrének, a magyar hírlap főmunkatársának
vértés imrének, a népszabadság szerkesztő bizottsága tagjának.

a munka érdemrend ezüst fokozatával 23 újságírót tüntettek ki. a munka érdemrend bronz fokozatát 23 újságíró kapta.

a kitüntetett újságírók nevében vértés imre, a népszabadság szerkesztő bizottságának tagja mondott köszönetet.

a munka érdemrendek átnyújtását követően a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke fogadást adott a kitüntetettek tiszteletére. /mti/

bb. 48. négy hónapi szabadságvesztésre ítélték az ámokfutó traktorost

vid/fm/gö/e ká hk

1968. december 6.

ifj. varga károly 29 éves főtí traktoros ittasan szállt erdőgépre, hogy a határban elvégezze munkáját. a község egyik utcájában azonban elvesztette uralmát járműve felett, s kidöntött egy villanyoszlopot. varga károly megállás nélkül folytatta útját, s ezután egy kerítést rongált meg. az ámokfutó traktorost a rendőrség akadályozta meg az újabb kártételben. a váci járásbírósa varga károlyt, beismerő vallomását figyelembe véve, négy hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

16.15/11

- 32 -

16³⁰
Bz

bb. 50. kádár jános levele a sajtó dolgozókhöz - az újságíró szövetség ünnepi választmányi ülése az édesz- székházban

t pr/gk/zs/11 hk

1968. december 6.

az első legális kommunista lap, a vörös újság megjelenésének 50. évfordulója tiszteletére pénteken az édesz-székházban ünnepi választmányi ülést tartott a magyar újságírók országos szövetsége. a résztvevőket - újságírókat, riportereket, a magyarországon dolgozó külföldi tudósítókat - már a bejáratnál kedves meglepetés fogadta: valamennyiüknek átnyújtották a vörös újság 1918 december 7-én megjelent első számának az eredetivel azonos formájú lenyomatát.

a választmányi ülésen megjelent és az elnökségben foglalt helyet szirmai istván, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, aczél györgy és pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkárai jakab sándor, az mszmp kb. agitációs- és propaganda osztályának vezetője. komját irénnek, a muosz alelnökének megnyitó szavai után barcs sándor, a muosz elnöke, a magyar távirati iroda vezérigazgatója mondott ünnepi beszédet. méltatta a vörös újság megszületésének jelentőségét, szólt elődeiről a szovjet-országon megjelent magyar nyelvű hadifogoly- lapokról, majd kiemelte: a vörös újság az osztályharcot hirdette-sürgette, természetesen hát, hogy az uralkodó osztály egész rendőri apparátusát, minden elnyomó hatalmát latba vetette, hogy megsemmisítse a munkásmozgalom szókimondó, harcos lapját.

- a kis lapban, amely eleinte csak hetenként egyszer, tiztizezer példányban jelent meg, mind erőteljesebben kidomborodott a harcos szellem. küzdött a polgári és a szociáldemokrata sajtó rágalomhadjáratával, bolsevista-ellenes kirohanásai ellen. gyorsan fejlődött, s szerkesztői azt is felismerték, hogy az olvasó oktatása és felvilágosítása rendkívül fontos feladat ugyan, de egy korszerű lap számára nem kevésbé lényeges a politikai program, az olvasó becsületes, egyenes és sokrétű informálása a bel- és külpolitikai eseményekről.

/folyt.köv./

16 38

- 33 -

bb. 50. / kádár jános 1. folyt./ 11

Ünnepi beszédét a napjaink sajtójáról szóló szavakkal zárta barcs sándor. hangsúlyozta, hogy sohasem volt magyarországon olyan népszerű a sajtó, mint ma. a napilapok példányszáma 2,250 000, a hetilapoké több mint négy és félmillió, s két és félmillió rádióhallgatót, valamint 1, 322 000 televízió előfizetőt tartanak nyilván.

- ma már tuzás nélkül elmondhatjuk, hogy nincs hazánkban a városoktól még olyan távoleső, eldugott csücske sem, ahová a korszerű hírközlés egyik vagy másik formája ne vinné el a párt, a kormány szavát, a marxizmus-leninizmus tanításait, a haladó szellemű kultúrát. nincs olyan falu és alig akad olyan ház, amelyben az írott szó, vagy az elektromos hullámokon terjedő hang ne keresné fel népünket örömeiben és bánatában, ne segítené tájékozódását a politika bonyolult változásaiban. azt hiszem minden különösebb hivalkodás nélkül azt is megállapíthatjuk, hogy lapjaink változatosak, az újságírói műfajok széles skáláját vonultatják fel és színesen, sokrétűen segítik nagy gazdasági terveink megvalósítását, a kulturális forradalom továbbfejlesztését, a szocialista társadalom felépítését. néhány nappal ezelőtt, a központi bizottság ünnepi ülésén állapította meg kádár jános, hogy a sajtó hatalmi eszköz is. „nem felejtjük el és nem szabad elfelejtenie másoknak sem, - mondotta - „hogy magyarországon 1956 őszén a hatalomért vívott egyik véres csata éppen a rádió épületénél, annak birtoklásáért folyt,„

- ma, az 50. évfordulón olyan országból nézünk vissza a tanácsköztársaság és a vörös újság korára, amelyben a magyar munkásosztály végleg és visszavonhatatlanul kezébe vette a hatalmat. s a munkásosztály harcának mindvégig hűséges segítőtársa volt, s az is marad a sajtó, és a sajtó munkása, a magyar újságíró

/folyt.köv./

16387

-34-

bb. 50./ kádár jános ... 2. folyt./ 11

a hosszan tartó tapssal fogadott beszéd után szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagja emelkedett szólásra.

- kedves elvtársak! a most áttekintett múlt egy fél évszázados távlatból már történelem. most visszatérve, már indulatoktól mentesen beszélhetünk arról, hogy a kommunista sajtó akár legálisan, akár illegálisan, nyomtatásban vagy kézi szórószorosításban jelent meg, mindig a legnemesebb emberi gondolatokat hirdette, az egyetemes emberi haladásért, az emberek felszabadításáért, a jobb és gazdagabb életért, a békéért mozgósított. ez a sajtó volt az egyetlen magyarországon is, amely következetesen hirdette, hogy a lenini út, a bolsevikok útja, a szocialista forradalom a követendő: az egyetlen sajtó, amely következetesen harcolt a nemzeti szabadságért, függetlenségért. erre a múltra a sajtó mai munkásai és büszkék lehetnek. a múlt azonban elsősorban a történészeké - a sajtó munkásaié a jelen és a jövő. a jelen bonyolultabb, ma nehezebb áttekinteni és mélyen feltárni a világ különböző tájain erjedő, születő és elhaló előre és hátra húzó folyamatokat, amelyek mögött osztályerők harca dúl. nehezebb megtalálni és hirdetni a helyes osztályálláspontot.

- a 20. század második felében - amely anyagiakban, technikában, tudományban és kultúrában gazdagabb, mint az első -, dacára az erőviszonyok jelentős megváltozásának, nem sikerült biztosítani még az emberiségnek a félelem nélküli életet. még léteznek imperialista erők, amelyek folytatják az embermilliók elnyomását, a faji üldözést, a népek, nemzetek közötti uszítást, megalkotják ennek ideológiáját és kiépítik szervezeteit. félelmetes arányú fegyverkezés folyik. nyilvánvalóan nem lehet fontosabb feladata a szocialista sajtónak, mint leleplezni ezeket az embertelen erőket, népellenes eszméiket, s a toll, a betű növekvő hatalmával segíteni a béke megőrzését.

/folyt.köv./

16388

-35-

bb. 50. / kádár jános ... 3. folyt./ 11

- Idehaza nyugodt az élet, a nép magáévá tette a párt programját és szorgalmasan dolgozik a szocializmus teljes felépítésén. a szocializmus építése során is találkoztunk már nehéz akadályokkal, buktatókkal és az élet, a fejlődés különböző fokain felvet újabb és újabb problémákat ugyanakkor visszahoz ismét és ismét sok elavultat, hibásat. az új gondok, a fejlődés során jelentkező új problémák megoldásában, a régi vagy az újabban keletkezett rossz elutasításában segíteni - ez most a magyar újságírók dolga. vállaltják és hirdessék a magyar munkásosztály forradalmi harcát, amelynek célja mindannyiunk álma: az osztály nélküli társadalom a kommunizmus. a tőkés világ idealista gondolkodói nem tudnak elfogadható jövőt mutatni az emberiségnek, erre csak a marxizmus-leninizmus hirdetői képesek. ezmei harc folyik és ez része a nemzetközi osztályharcnak. ebben legyenek a sajtó munkatársai gondolatgazdag fegyveresek, élenjárók, a magyar szocialista munkáspárt nemzeti és internacionalista politikájának híve.

szirmai istván ezután felolvasta kádár jánosnak az mszp központi bizottsága első titkárának a muosz választmányához a sajtó dolgozóikhoz intézett levelét. a levél a következőképp hangzik:

„kedves elvtársak! barátaim!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében a magyar sajtó napján elvtársi megbecsüléssel köszöntöm önöket és a sajtó minden dolgozóját.

a hagyományos ünnep fényét növeli, hogy ez évben egybeesik az első magyar kommunista lap, a vörös újság megjelenésének 50. évfordulójával. a kommunista, a haladó sajtó fél-évszázados története arról tanuskodik, hogy pártunk, a magyar munkásosztály, a magyar nép mindig hűséges harcostársakra, szövetségesekre talált az írott szó elkötelezett és hozzáértő munkásaiban a hatalomért, a nemzeti felemelkedésért, a haza szabadságáért és függetlenségéért vívott küzdelemben.

/folyt.köv./
16.00/11

- 36 -

16¹⁰
16³⁰

bb. 50./ kádár jános ... 4. folyt./ 11

a mai magyar sajtó odaadással és eredményesen támogatja pártunk, munkásosztályunk, népünk törekvéseit a szocializmus teljes felépítéséért, a békéért a társadalmi haladásért vívott küzdelemben; sajátos eszközeivel nap nap után segíti a párt és a tömegek élő, eleven, a szocializmus építésében nélkülözhetetlen mindennapi kapcsolatainak erősítését. a sajtó dolgozói úgyünk hű szolgálatával tekintélyt vívtak ki maguknak, s joggal mondhatjuk, hogy az a megbecsülés, amivel közvéleményünk a sajtóra tekint, bizonyítja, hogy a szocializmust szolgálja, s hazánkban a szocializmus nemzeti ügyévé vált.

a központi bizottság, pártunk, népünk továbbra is számít a magyar sajtó munkásaira. bizonyos, hogy a jövőben is a szocializmus építésének hasznos segítői lesznek. sajtóink órizzék és gyarapítsák tovább a kommunista, a haladó magyar újságírás szép és értékes hagyományait, azokat az érdemeket, amelyeket a haza felemelkedéséért vívott harcban szerzett és a szocialista építésben ma is nap mint nap szerez.

szívvel kívánok sok sikert és jó egészséget ehhez a nagyszerű felelősségteljes hivatáshoz a sajtó minden dolgozójának.

elvtársi üdvözléssel:

kádár jános

a központi bizottság első titkárának levelét hosszan tartó tapsal köszöntötték az ünnepi ülés résztvevői. az ünnepség első részét komját irén szavai zárták, majd művészi műsor következett.

x x x

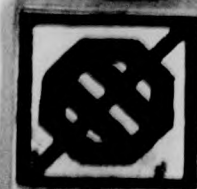
a vörös újság megjelenésének 50. évfordulója, a magyar sajtó napja alkalmából pénteken a magyar újságírók országos szövetségének népköztársaság uti székházában az újságíróiskola hallgatói megkoszorúzták a vörös újság emléktábláját, s a rózsza ferencnek emléket állító márványtáblát. az emléktábla alatt kelen béla az esti hírlap főszerkesztője és réti ervin rovatvezető helyéért el koszorút.

a sajtónap alkalmából a népszabadság székházában megnyílt a kommunista sajtó 50 évét bemutató kiállítás, amelyet a hírlapkiadó vállalat „sallai imre, kisz -szervezete rendezett.
/mti/

..

- 37 -

16²⁵
16³⁰

bb. 46. készül a szocialista országok agrometeorológiai atlasza

vid/cs/mné/e ká hk

1968. december 6.

a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem meghívására debrecenben tartózkodott dr. w. hesse professzor, a lipcsei karl marx egyetem agrometeorológiai intézetének igazgatója. hesse professzor csaknem egy évtizede tart szoros kapcsolatot a debreceni egyetem meteorológiai intézetének kutatóival. néhány éve a két intézet közös kutatómunkát végzett a hortobágyon, a puszták mikroklímájának vizsgálatára. dr. w. hesse érdekes előadást tartott debrecenben, s többek között bejelentette, hogy az országban jól haladnak a szocialista országok számára készülő agrometeorológiai atlasz részmunkáival. az új atlasz hasznos ismereteket ad majd a mezőgazdasági szakembereknek a termelés jobb megszervezéséhez. a lipcsei professzor pénteken utazott el debrecenből. /mti/

bb. 49. együttműködési szerződést kötött a mtesz borsod megyei és a csehszlovák társintézmény kelet-szlovákiai szervezete

vid-kz/tné/e ká hk

1968. december 6.

együttműködési szerződést kötött a mtesz borsod megyei és a csehszlovák társintézmény kelet-szlovákiai szervezete. a két, műszaki egyesületeket tömörítő társadalmi intézmény kölcsönösen kicseréli munkaprogramját, egyeztetni előadásait. a vaskohászat, az erdőgazdálkodással és a karsztvizkutatással kapcsolatos ankétokra kölcsönösen meghívják egymást. kicserélik kiadványaikat, rendszeres tájékoztatást adnak tagjaik tudományos kutatómunkájáról. /mti/

bb. 51. dr. kanczler gyulának,

mné/e hk

1968. december 6.

a művelődésügyi minisztérium főosztályvezető-helyettesének vezetésével küldöttség utazott pénteken párizsba az unesco szakértői konferenciájára. a konferencia témája: „új irányzatok a mérnökképzésben,.. /mti/

16.40/11

- 38 -

16.40/11
16.54

bb. 51. interpellációk a képviselőhöz - új népfront-kezdeményezés

i di/gk/zs/il hk

1968. december 6.

a hazafias népfront budapesti bizottságának kezdeményezésére a 14. kerületben fórumot teremtettek az országgyűlési képviselők és a választók találkozájára. pázsit árpád, akit 1947-ben Zuglóban választottak törvényhozásunk tagjává, novemberben levelet írt ifjú választóinak, akik egyébként korán is közel állnak hozzá. „...az ön bizalma is hozzájárult ahhoz, hogy a választókerület lakossága országgyűlési képviselőnek választott meg. kötelességemnek tartom, hogy kérdéseire külön válaszoljak. gondoljaim megoldásához segítséget nyújtsak. kérem, hogy kérdéseit, gondoljait írja meg. levelére legjobb tudósom szerint kívánok választ adni...., - biztatta őket a rendhagyó interpellációra.

eddig mintegy száz kérdéssel keresték meg a képviselőt. jónéhányan a környék fiatal lakóinak különböző sérelmeit, egyes hivatalos szervek felületes intézkedéseit, meg nem tartott ígéreteit tették szóvá, de akadtak olyanok is, akik időszerű politikai kérdésekkel foglalkoztak, vagy pázsit árpád munkahelyének, a telefongyárnak hatáskörébe tartoztak. a képviselő december 10-én a telefongyár művelődési termében találkozott az üzem és a 14. kerületi 77, 78, 79-es tanácsi választókerület fiataljaival, a kérdezőkkel. az összejöveteleken részben ő maga válaszol a levelekre, de lesznek olyan kérdések is, amelyekben másokat kér fel az állásfoglalásra. így például átadja a szót képviselőtársának, schumeth józsefnek, a 14. kerületi pártbizottság első titkárának, kincses istvánnak, a telefongyár vezérigazgatójának, valamint paulov istvánnak, a kerületi tanács végrehajtó bizottsága elnökének, akinek munkaterületével mintegy negyven kérdés foglalkozott.

a hazafias népfront budapesti bizottsága arra készül, hogy a 14. kerületi tapasztalatok alapján a jövő évben több más városrészben is új formák meghonosításával járul hozzá az országgyűlési képviselők és választók kapcsolatának, kölcsönös bizalmának erősítéséhez. /mti/

16.40/-s

- 39 -

16.50
16.54

bb 53. felavatták az alföldi porcelángyárat

b vid-kz/mné/-s ká hk

1968. december 6.

pénteken hőmezővásárhelyen ünnepélyesen felavatták a finomkerámiapari művek alföldi porcelángyárat. az ünnepségen résztvett gyöngyösi István, az építő- fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének főtitkára, Madarasi Attila pénzügy-miniszterhelyettes és dr. Herbert Plaschke, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete. az ünnepség szónokai elismeréssel nyugtázták, hogy az 1965-ben kezdődött építkezést a 31.sz. építőipari vállalat - sok közreműködő vállalattal együtt- páratlanul rövid idő, mindössze 43 hónap alatt fejezték be. a több mint 620 millió forintos beruházási összegből három üzemet hoztak létre: a már teljes üzemmel működő egészségügyi berendezéseket, illetve a már ugyancsak működő égetési segédüzem-közöket gyártó üzem, s végül a most felépült porcelánedény gyárat. az egy évvel ezelőtt felavatott első üzemből az olasz gyártmányú berendezésekkel már tulszárnyalták az előirányzott termelést: 600 tonna különféle fürdőszoba- berendezést készítenek havonta. az üzemből megindultak az exportszállítások. a második és a harmadik üzemegység berendezéseit az ndk szállította. az új porcelánedény gyárban évente 3.000 tonna különféle étkezési, moka- és teáskészletet gyártanak. a három üzemcsarnok hatalmas alagút- rendszerű égető kemencéit a szegedi szénhidrogén mezőről táplálják földgázzal. Európának ez az egyik legkorszerűbb finomkerámiái komplexuma. működése megszünteti az egészségügyi porcelánok és a háztartási edényáruk hiányát, s feleslegessé teszi a tűzállóanyagok nagy részének importját. /mti/

bb 55. telitalálat a Lottón

i kf/-s hk

1968. december 6.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság tájékoztatása szerint a Lottó 49. heti szelvényeinek értékelése közben ötletalatos szelvény akadt. a telitalálat előfizetéses szelvényen van, száma: 460 880.

a szelvények értékelése még tart. /mti/

16.45/-s

- 40 -

14.00
17.00

bb. 54. pihenőben az öntözőgépek

vid/fm/tm/e ká hk

1968. december 6.

a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatóság dolgozói a tiszáról a selyaterekre vontatták ki az öntözési célokat szolgáló különféle uszóegységeket, szivattyukat, - a diesel- és villamos meghajtású öntözőmotorok pedig a tiszabí és a szolnoki javítóműhelyekbe kerültek. a vízügyi igazgatóság ebben az évben 132 500 hold mezőgazdasági művelés alatt álló területet látott el vízzel, s a rendkívüli méretű öntözéshez a tartó-lék-gépeket is „bevetették„.

a makkos-kőtelki, kiskörei és más stabil telepeken kívül többek között harminc uszó-vizkivételi mű gépegységei és jelentős számú hordozható öntözőmotor javítására a téli hónapokban kerül sor. a javítás idején új technológiával biztosítják az öntözőrendszerek korrózió elleni védelmét. az igazgatóság szerződést kötött a vízügyi tudományos intézet mérő-laboratóriumaival; eszerint a kijavított szivattyukat, öntözőmotorokat pontosan bemérik, teljesítőképességüket hitelesítik. valamennyi uszó- és szivattyúegység javítását március 1-ig befejezik. /mti/

bb. 57. százkilós víziaknát emeltek ki a dunából

a vid-fm/tné/e ká hk

1968. december 6.

veszélyes dunai „zsákmány„ került a magyar hajófuvarozó szövetkezet mohácsi részlegének birtokába. a cigány-zátonynál dolgozó egyik kotrógép kanala a homokkal együtt százkilós víziaknát is a felszínre hozott, amely minden valószínűség szerint a második világháború idején került a folyóba. a szerencsés kimenetelű „aknafogásról„ a mohácsi hatóságok értesítették a budapesti tűzszerészeket, akik hatástalanítják a kellemetlen háborús emléket. /mti/

17.55/e

- 41 -

17.00
17.00

a szerkesztőségek figyelmébe!

pr/gk/e La

1968. december 6.

mai bb. 47-es számú /újságírók kitüntetéséről/ második bekezdése /losonczi pá, az elnöki tanács elnöke.../ helyett a következőket kérjük felhasználni:

a kitüntetett újságírókat losonczi pá, az elnöki tanács elnöke köszöntötte. méltatta a vörös újság megjelenésének 50. évfordulóját, s meleg szavakkal szólt az első legálisan megjelenő kommunista lap dicső hagyományainak követőiről, a ma sajtójának munkásairól.

- a magyar sajtó munkáját áthatja az a szent elkötelezés, hogy hatásos eszköz és éles fegyver legyen a párt, az államhatalom, a dolgozó nép kezében. eredményességét és vonzóerejét annak köszönheti, hogy olyan politikának a szócsöve, amely milliók legközvetlenebb érdekeit szolgálja. a magyar sajtó napjainkban a hagyományos és legmodernebb újságírás változatos, érdekes módszereivel, nyomtatott betűvel, hanggal és képpel a szocializmus eszméit és céljait, eredményeit és további feladatait érteti, szereteti meg a legszélesebb közönséggel. így mozgósítja az olvasók, a hallgatók és a nézők nagy tömegeit a szocializmus teljes felépítésének, a gazdasági és kulturális élet fellendítésének, az állam erősítésének, a szocialista demokrácia kiterjesztésének történelmi munkájára. ez a záloga annak, hogy a magyar sajtó fölfelé ívelő pályája még további sikereket tartogat. a magyar sajtó munkásai nagyszerű ügyet, népszerű és hatalmas programot képviselnek.

- népköztársaságunk elnöki tanácsa nevében üdvözlöm az egész magyar sajtó, valamennyi szerkesztőség, hírközlő szerv, kiadóvállalat és nyomda dolgozóit.

losonczi pá ezután átnyújtotta a kitüntetéseket.

a bb. 47-es számú hír a harmadik bekezdéstől /a népköztársaság elnöki tanácsa.../ változatlanul folytatódik. /mti/

...

17.05/11

-42-

17¹²
17¹²

bb. 56. száz éves fennállását ünnepelte az országos ideg- és elmegyógyintézet

t ms/tm/11 sr hk

1968. december 6.

az országos ideg- és elmegyógyintézet pénteken ünnepelte fennállásának 100. évfordulóját. az intézet művelődési termében rendezett centenárius ünnepségen részt vett dr. szabó pal, egészségügyi miniszter, dr. prieszol olg, a központi pártbizottság osztályvezetője, szilágyi györgy, a z. kerületi pártbizottság titkára, dr. darabos pá, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára, dr. miskolczy dezse akadémikus, az egészségügyi tudományos tanács és a magyar ideg- és elmeorvosok társaságának elnöke, dr. pesta lászló, az egészségügyi felvilágosítás társadalmi tanácsának elnöke, a kerület országgyűlési képviselője, dr. bartha ferenc, a főváros vezető főorvosa, valamint az orvos egészségügyi társadalom sok más ismert személyisége.

dr. mária béla igazgató főorvos megnyitója után az intézet egyik legrégebb munkatársa, a több mint négy évtizede az intézetben működő dr. fekete jános osztályvezető főorvos mondott ünnepi beszédet. választa azt a 80 éves küzdelmet, amely az intézet elődjének, az országos budai tébolydának létrehozását megelőzte. a magyar ideg- és elmegyógyászat fellegvára, amelyet jelentős részben közadakozásból hoztak létre, 1868. december 6-án nyitotta meg kapuit. a 800 főre tervezett épületben egyelőre 300 ágygal működött az intézet, de ez a szám a következő évtizedekben gyorsan emelkedett ezerre, majd a 30-as években már 1 400 - 1 600 ágyas elmegyógyintézet működött a léptékon.

a felszabadulás az intézet fejlődésében is döntő változást hozott. a 2. világháborút követő első évek nehézségei után az intézet rohamos fejlődésnek indult. a korábbi osztályokat kisebb osztályokra bontották, és számos új osztály is alakult, mint 1948-ban az alkoholelvonó, 1949-ben az elme-tüdő, 1950-ben a gyermek-ideg és 1953-ban az elme-belosztály. 1952-től az intézet országos ideg- és elmegyógyintézetként a magyar pszichiátria vezető intézményévé alakult és a betegellátás mellett feladatul kapta az elmegyógyászati országos szervezését, irányítását és ellenőrzését is.

/folyt.köv./

- 43 -

17²⁵
17³²

bb. 56./ száz éves ...1. folyt./ 11

a felszabadulás után megszűnt a fizető és nem fizető betegek közötti különbségtétel, jelentősen nőtt az ellátás színvonala és javultak a dolgozók munkafeltételei. a fejlődés további vonalát jelzi az 1957-ben megnyitott idegsebészeti osztály, az 1963-ban létrehozott pszichodiagnosztikai laboratórium, az 1966-ban megnyitott elme fertőző osztály, valamint a kutatómunka jelentékeny bővülése.

Államunk komoly áldozatokat hozott az intézet fejlesztéséért és ennek köszönhető, hogy az itt is jelentkező zsúfoltság ellenére a korábbi komor külsővel szemben lakóiban berendezett intézmény orvosai és munkatársai korszerű műszerekkel és gyógyeszkerekkel folytathatják gyógyító tevékenységüket.

a tetszéssel fogadott ünnepi beszéd után dr. tariska István, a magyar ideg- és elmeorvosok társaságának főtitkára a szakma képviselőinek megbecsülését tolmácsolta, majd dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter méltatta az intézet hagyományosan előrenhaladó és előremutató tevékenységét és a kormány, valamint miniszteri kitüntetésekkel nyújtott át a munkában kiemelkedő dolgozóknak. a népköztársaság elnöki tanácsa a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki dr. mária béla igazgató főorvost. kettő az érdemrend ezüst, kettő bronz fokozatát kapták. ezen kívül a miniszter az intézet 10 dolgozójának nyújtotta át az egészségügy kiváló dolgozója jelvényt, 10-éből pedig miniszteri dicséretben részesített. a kitüntetettek nevében dr. tokay lászló igazgatóhelyettes mondott köszönetet.

ezután dr. mária béla igazgatói dicséretben illetve jutalomban részesítette az intézet számos munkatársát, köztük a törzsgárda tagjait, majd az igazgatóság a kitüntetettek tiszteletére fogadást adott a tanácsteremben, ahol dr. szabó zoltán miniszter szívélyesen elbeszélgetett a kitüntetett dolgozókkal.
/mti/

--

- 44 -

17.07.
17.08.

bb 58. a szot elnöksége

1/-s zs la

1968. december 6.

csütörtökön baráti vacsorán látta vendégül 14 afrikai, arab, ázsiai és latin-amerikai ország hazánkban tanuló szot üsztüdijasait./mti/

--

bb 59. népművészeti napok szekszárdon

vid-fm/mné/-s la

1968. december 6.

pénteken szekszárdon megtartották a népi- és iparművészeti szakreferensek országos konferenciáját. s ezzel megkezdődtek a szekszárdi népművészeti napok is. a három napos konferencia délelőtti megnyitóján sárközi és szekszárdi emléktárgyakkal ajándékozták meg az ország legkiálóbb díszítőművészeti szakköreinek vezetőit, népi- és iparművészeit. a délutáni programban népművészeti témájú filmeket vetítettek./mti/

--

bb 60. százezerre nőtt a bérből élők száma, meggyorsult a szocialista ipar fejlődése baranyában - a gazdasági fejlődés ez évi tapasztalatait vitatta meg a megyei képviselőcsoport

a vid-fm/tné/-s ká la

1968. december 6.

az országgyűlési képviselők baranya megyei csoportjának pénteki ülésén dr. nagy józsef, a megyei pártbizottság titkára a gazdasági mechanizmus reformjának tapasztalatairól tájékoztatta a képviselőket. a megye gazdasági életének sajátosságairól szólva elmondotta, hogy a szocialista ipar fejlődése meggyorsult: 5.2 százalékkal múlja felül az előző évi termelési szintet - a tanácsi és a szövetkezeti ipar fejlődési mércéje azonban kevesebbet mutat a tavalyinál. a megye valamennyi exportcikkéből többet termelt az idén, mint a múlt évben; a szigetvári konzervgyár például az előző évinél 1 500 vagonnal több terméket exportált. a mecseki szénbányászat szintén kedvezően fejlődik; a vállalat kielégíti a jobb minőségű szenek iránt mutatkozó megnövekedett igényeket.

/ folyt.köv./

17.07/-s

- 45 -

17.08.
17.08.20

bb 60./százezerre nőtt... 1. folyt./-s

a beruházások helyzete már több kívánnivalót hagy maga után: az idei évre előirányzott 865 millió forintos költségkeretből előreláthatólag csak 700 milliót tudnak felhasználni. első-sorban a beremendi cement- és műszervek építkezésén mutatkozik elmaradás. megnyugtató viszont az ütemterv. a fő létesítmények építkezése : a háromnegyed év alatt 750 lakóházat és 1000 szobát építettek. befejeződött továbbá a pécsi bányászati akadémia, elkészült az új pécsi akv. telep. a foglalkoztatottak száma jelentősen nőtt és baranyában a bányából élők száma elérte a százszázalékos szintet. ennek az a „szépséghibája”, hogy az alkalmazottak száma gyorsabban nőtt a termelő munkában résztvevőkénél, és ennek is tulajdonítható a termelékenység elmaradása az előirányzatoknál mutatkozó elmaradás. a mezőgazdasági termelésben, a felvásárlásban, a kereskedelmi árak és a keresetek, valamint az életszínvonal alakulásában a vártnál kedvezőbb eredmények születtek.

a továbbiakban az időszaki képviselői feladatokról tárgyalt a csoportülés./mti/

bb 61. hóügyelet: teljes késznelét a bkv-nél, harminc homokszóró budán

hbj/gg/-s La 1968. december 6.

pénteken a délutáni és az esti órákban pesten szárazak voltak az utak, ellenben budára beköszöntött az „igazi” tél, vékony hóréteg fedte az utakat. a budapesti közlekedési vállalat pénteken 16 órakor elrendelte a teljes hóügyeletet, több mint 250 pályamunkás tart éjjel-nappali szolgálatot, hogy szükség esetén azonnal indítható legyen a hótakarító gépeket, tisztíthatóak a váltókat. a bkv központi ügyeletén pénteken este elmondották, hogy minden autóbusz és villamosvonalon járnak a tömegközlekedési járművek, a budai hegyi vonalakon azonban csuszósak voltak az utak, emiatt óvatosabban, tehát lassabban haladhattak az autóbuszok. budán az esti órákban nemcsak a hegyi vonalakon, hanem sík terepen is késtek az autóbuszok. a fővárosi köztisztasági hivatal is megkezdte téli munkáját : pénteken délután már harminc homokszóró dolgozott és szükség esetén az éjszakai és hajnali órákban újabb homokszórókat indítanak utnak. 270 hókeke áll készenlétben. sajnos, a vállalat gépkocsivezető hiánnyal küszködik és ez komoly gondot jelent a vállalat irányítóinak. egyébként a fővárosi köztisztasági hivatalnál is készenlétit szolgálatot tartanak.
/ folyt.köv./

17.20/-s

- 46 -

17⁴⁰
17⁴²

bb 61./ hóügyelet... 1. folyt./-s

ötvenöt nagy hómaró-gép, 357 nehéz hókeke és 222 könnyű hókeke áll munkára készen az ország különböző részén az utügyi igazgatóságok telephelyein. az idén már 7600 kilométer hosszú útvonalra szervezték meg a „síkosági útrajzatot”, és változtatva a régi szórás módszeren, homok helyett a szórás célra 23.000 tonna ipari sóval szórják fel a utakat.

bb. 62. a magyar népköztársaság elnöki tanácsa

gk/zs/il La 1968. december 6.

és kormánya dr. jóboru magda rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet - érdemei elismerése mellett felmentette rangja és a párizsi állandó unesco képviselőlet vezetésére kapott megbízatása alól. egyidejűleg az elnöki tanács és a kormány dr. gergely miklóst rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté kinevezte és megbízta a párizsi állandó unesco-képviselőlet vezetésével./mti/

bb. 63. véget ért az egészségügyi felvilágosítás ötödik országos konferenciája

t ms/j/zs/il La 1968. december 6.

pénteken a magyar tudományos akadémián befejezte munkáját az egészségügyi felvilágosítás ötödik országos konferenciája. dr. métneki jános, az egészségügyi felvilágosítási központ igazgatója előadásában az egészségnevelés tudományos alapjainak kidolgozásáról beszélt. dr. e. r. agajev, a moszkvai központi egészségnevelési tudományos kutató intézet osztályvezetője az egészségnevelés jelentősége a szociálhigiénében címmel tartott előadást. a plenáris ülést követően szekcióüléseken referátumok hangzóttak el az ifjúság egészségnevelése, a közegészségügy és az egészségnevelés, valamint a különböző klinikai szakágak és az egészségnevelés kapcsolatainak témakörében folytatott tudományos kutatásokról./mti/

17.30/-s

- 47 -

17⁴⁰
17⁴²

bb. 65. fock jenő fogadta frantisek hamouzt

t sl/gg/il la

1968. december 6.

fock jenő, a minisztertanács elnöke péntek délután fogadta frantisek hamouzt, a csehszlovák kormány elnökhelyettesét. a megbeszélésen jelen voltak apró Antal és dr. Ajtai Miklós, a minisztertanács elnökhelyettesei, továbbá József Pucsik a csehszlovák szocialista köztársaság gazdasági ügyekért felelős követe./mti/

--

bb. 64. budapestre érkezett frantisek hamouz, a csehszlovák kormány elnökhelyettese

t sl/gg/il la

1968. december 6.

péntek reggel budapestre érkezett frantisek hamouz a csehszlovák szocialista köztársaság kormányának elnökhelyettese.

itt tartózkodása során megbeszéléseket folytat a nemzetközi gazdasági együttműködés időszerű kérdéseiről apró Antallal, a minisztertanács elnökhelyettesével, Magyarország Képviseletének vezetőjével, és dr. Ajtai Miklóssal, a minisztertanács elnökhelyettesével, a magyar-csehszlovák gazdasági együttműködési bizottság magyar tagozatának elnökével./mti/

--

bb. 66. a jugolinja jugoszláv hajózási társaság

i sz/j/il la

1968. december 6.

magyar partnereivel, a mafrachtal és a masped-del kialakított két évtizedes együttműködése alkalmából pénteken a gellért szállóban fogadást adott. a megjelenteket Antal György, a masped vezérigazgatója és Frane Valentics, a jugolinja közlekedési igazgatója üdvözölte./mti/

--

- 48 -

17.33/e

18⁰⁵
Pr
18¹²

bb. 67. libanoni hotel

gk/zs/il la

1968. december 6.

Libanoni köztársasági elnök táviratban mondott köszönetet Losonczi Pálnak, az elnöki tanács elnökének a libanoni nemzeti ünnep alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

--

bbv. 69. ülést tartott az országgyűlési képviselők győr-sopron megyei csoportja

vid fm/mné/il la

1968. december 6.

pénteken a győri textilipari vállalatnál ülészetett az országgyűlési képviselők győr-sopron megyei csoportja. dr. Révay Zoltán a csoport vezetője ismertette a soronkövetkező képviselői feladatokat. ezt követően Marton János képviselő az 1969. évi költségvetési koncepcióról tartott tájékoztatót, majd a csoport tagjai megtekintették a gyár üzemait és legújabb termékeit. utána a magyar vagon- és gépgyárban tettek látogatást, ahol Knauz László vezérigazgatóhelyettes ismertette a járműprogrammal kapcsolatos beruházásokat, a gyár termelési eredményeit. ö/mti/

--

bb. 68. a román kommunista párt

j/zs/il la

1968. december 6.

központi bizottságának meghívására Bálint Józsefnek a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága gazdaságpolitikai osztálya vezetőjének vezetésével pénteken pártmunkásküldöttség utazott Bukarestbe./mti/

--

17.47/il

- 49 -

18⁰⁵
Pr
18¹²

bb. 70. a tervvel együtt az ipari dolgozók száma, a tervek megfelelően fejlődik vas megye - Ülést tartott a vas megyei tanács

a vid fm/tnéül la

1968. december 6.

pénteken szombathelyen megkezdődött a vas megyei tanács kétnapos ülése. a tanácskozáson - amelyen megjelent Kovács Antal, a megyei pártbizottság első titkára is, - dr. Gonda György, a megyei tanács vb elnöke ismertette az országos harmadik ötéves tervének időarányos teljesítését. A tanács elnöke hangsúlyozta: a megye szocialista szektorában az öt év alatt mintegy kétmilliárd forint értékű beruházást valósítottak meg. a megye ebben az időszakban a népgazdasági tervben kitűzött céloknak megfelelően fejlődött.

az ipar növekedése átlagosan 12 százalékos volt, s a foglalkoztatottak száma haterzerrel emelkedett. több új üzem kezdte meg működését, a meglévőket pedig tovább fejlesztették, korszerűsítették. szombathelyen új ipartelep létesült. a tanács ipar már most elérte az ötéves terv végére tervezett fejlődést. bővült az ipari szolgáltatások köre. javultak a közlekedési viszonyok és sokat tettek a kommunális igények kielégítésére.

a lakásépítés üteme a tervhez viszonyítva kielégítő. öt év alatt 8 100 - 8 500 lakás építését tervezték, - ebből két és fél év alatt 4449 lakás készült el. a kereskedelem forgalma mintegy 20 százalékkal növekedett, s 36 új kereskedelmi egység kezdte meg az árusítást.

a megye mezőgazdasága is jelentősen megváltozott. a szövetkezetek száma az egyesülések folytán 181-ről 101-re csökkent. jól halad a talajjavítás, a vízrendezés, javult a takarmányhelyzet s az állatállomány minősége. befejezés előtt áll a megyében a szarvasmarhaállomány tbc-mentesítése, s a közös gazdaságok évente már tízezer szarvasmarhát exportálnak. a tehenenkénti fejési átlag a tsz-ekben 2200 liter, az állami gazdaságokban 3200 liter fölé emelkedett.

a megye fejlesztését a lakosság két és fél év alatt 64 millió forint értékű társadalmi munkával segítette.

a beszámoló vita követte, majd a tanácsülés határozatokat hozott többek között az ipar továbbfejlesztésére, a foglalkoztatottság növelésére, a tsz-ek melléküzemági tevékenységének bővítésére, s a lakásvizonyok javítására./mti/

18.00/11

- 50 -

18³⁰
18³² B20

bb. 71. a állam és az egyházak közötti egyezmény

tr/11 la

1968. december 6.

20. évfordulójáról a szabad egyházak tanácsának taggyűlése országos ünnepi ülésen emlékeztek meg. palotay sándor, a szabadegyházak tanácsának ügyvezető igazgatója az egyezmény jelentőségének méltatása során kiemelte, számukra külön nagy jelentőséggel bír, hogy államunk nem egyoldalúan határozta meg az egyházak kötelezettségeit, hanem a jelenlegi normatívák az állam és az egyházak közötti tárgyalások folyamán jöttek létre. az országos tanácsok számára egészen új, hiszen a történelem során a kis egyházakat a régi államhatalom részéről sohasem tekintették tárgyaló félnek.

az ünnepségen megjelent és felszólalt Prantner József államtitkár az állami egyházügyi hivatal elnöke./mti/

bb. 72. az aeroflot-inturist képviselőinek találkozója magyar idegenforgalmi szakemberekkel

t jb/tr/11 la

1968. december 6.

a szovjetunió minisztertanácsa mellett működő idegenforgalmi hivatal budapesti képviselőletet létesített. a. l. nember, a képviselőlet vezetője pénteken este az aeroflot váci utcai irodájában találkozott a magyar idegenforgalom, a mált, az országos idegenforgalmi hivatal az ibusz képviselőivel.

kölcsönösen tájékoztatták egymást a két ország idegenforgalmi kapcsolatainak további fejlesztéséről. az elképzelések szerint az aeroflot és az inturist a jövőben légi úton is több turistához a magyar fővárosba, nyáron a balatonra, ugyanakkor szinte folyamatosan mennek aeroflot és mált gépekkel magyar kirándulók moszkvába továbbá leningrádba, szocsiba, jaltába taskentbe és az idegenforgalmi szempontból különösen érdekes szovjet nagyvárosokba, illetve tájakra./mti/

bb. 73. dr. boros rezső tanszékvezető egyetemi tanár

j/11 la

1968. december 6.

a kertészeti egyetem gyümölcsiermesztési tanszékének vezetője, rektorhelyettes, az mszp 11. kerületi pártbizottságának tagja 43 éves korában pénteken tragikus hirtelenséggel elhunyt. dr. boros rezsőt a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium a kertészeti egyetem és a 11. kerületi pártbizottság saját halottjának tekintti. a temetésről később történik intézkedés./mti/

18.45/11

- 51 -

1908
1912

bb. 74. bolgár józsef festőművész kamarakiállítás

k ol/lk/zs/il la

1968. december 6.

pénteken kamarakiállítás nyílt a hazafias népfront 11. kerületi bizottságának karinthy frigyos utca 9. szám alatti kiállító-terében: bolgár józsefnek a kerület egyik fiatal festőművészeinek műveiből rendeztek tárlatot, amelyet bélai marcell hegedűművész az állami operatárságja adott át a közönségnek.

a kamarakiállítást a tervek szerint december 21-ig tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

bb. 75. december 6-16: pécsi zenei hetek - a tízéves pécsi operatársulat jubileumi előadásával nyitották meg a város zenei együtteseinek seregszemléjét

vid fm/tné/il la

1968. december 6.

a december 6-16 között lezajló pécsi zenei hetek eseménysorozatát a működésének 10. évébe lépő színházi opera-együttes nyitotta meg puccini „a köpeny”, és „gianni schicchi”, című műveinek péntek esti előadásával. puccini két alkotását éppen ötven éve, 1918 decemberében mutatták be new york-ban.

a zenei hetek pénteki nyitányát a város éneklő- muzsika-együtteseinek nagy seregszemléje, a koncertek sora követi. alkalmuk lesz meghallgatni a pécsi zenekedvelőknek a szintén tízéves jubileumát ünneplő nevelők háza kamarakórusát, a mecsek énekkart, a 12-es akóv bartók férfikarát, s az építők aranykoszorus madrigalkórusát. számot adnak felkészültségükről a pécsi oktatási intézmények ének- és zenekarai, szólítják és művésztanárok, majd december 16-án a liszt ferenc kórus és a város filharmónikus zenekarának koncertjeivel - kósa györgy „cantata humana”, című alkotásának és mozart „requiem”, -jének tolmácsolásával - zárulnak a zenei hetek./mti/

18.50/11

- 52 -

1910
1912 20

bb. 76. gyöngyösorosziban ülészetek heves megye országgyűlési képviselői

b vid fm/tné/il la

1968. december 6.

az országgyűlési képviselők heves megyei csoportja pénteken gyöngyösorosziban, az országos érc- és ásványbányák mátrai művelőközpontjában tartotta ülését. dr. pápay gyula, a megyei tanács vb titkára heves megye 1969. évi költségvetéséről tartott tájékoztatót. ezután flórián gusztáv, a „mátrai művek”, igazgatója heves megye ércbányászatának helyzetét és feladatait ismertette. elmondotta, hogy a mátra ércbányászatának kezdete a 17. századba nyúlik vissza, de csak 1951-ben kezdett jelentősen fejlődni. a gyöngyösorosi bányában naponta 500 tonna ércet termelnek, és a készlet több mint tízféle színes fém - közöttük aranyat és ezüstöt is - tartalmaz. a gyöngyösorosi ércbányászok az utóbbi tíz évben mintegy 30 százalékkal csökkentették a termelési önköltséget, és a bányákban gyakori szilikózis-veszély elhárítása miatt napi hat órás műszakban dolgoznak. a jövesztést már teljes egészében gépi erővel végzik. a rakodást és a szállítást is csaknem teljesen gépesítették már, így korszerű és kedvezőbb feltételeket teremtettek meg az egykor oly nehéz altárói bányászatnak.

- a mátra érckészlete a gyöngyösorosi előkészítő műből dusított állapothoz jut el európa több országában. az ideiglenesen befejezik a mátraszentimrei telér termelésének előkészítését, ahol jövőre már ércet bányásznak. az igazgató elmondotta, hogy a mátra ércbányászata felfelé ívelő és több évtizedre elegendő bányakincessel rendelkezik. a legújabb kutatófurások során a mátra észak-keleti oldalán az eddiginél mélyebb rétegben a felszín alatt 800-1000 méter mélységben újabb értékes érckészletre bukkantak. a kutatások eredményeit a jövő évben összegezik, de annyi máris bizonyos, hogy renki-vül gazdag ércmező húzódik a mátrának ezen a részén. az új mező tartaléka nemcsak többszöröse a jelenleg művelés alatt levő mátrai ércbányáknak, hanem a termelési feltételei is biztonságosabbak, mivel a telér vastagsága itt 15-20 méter.

az országgyűlési képviselők ezután megtekintették a gyöngyösorosi ércbányában folyó munkát s ellátogattak az „aranybánya-völgyi”, altáróba./mti/

19.13/11

- 53 -

1933
1948